آزمون ۳۵

موضوع آزمون: جامع (۱) - شبیه‌ساز نهایی

صفحات پاسخ: ۱۸۴ تا ۱۸۵

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: همهٔ رشته‌های نظری	تألیفی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**واژگان مترادف را بیابید.** **الف)** عقیدت ارباب مودّت بدین خصلت پسندیده و سیرت ستوده در موالات تو صافی‌تر گردد. **ب)** هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبهٔ ایمان وصل بود که خوب و بد را به‌عنوان مشیّت الهی می‌پذیرفت.	۰/۲۵
۲	**واژه‌های مشخّص‌شده را معنا کنید.** **الف)** گفت‌وگو دربارهٔ مرا برای آخر بگذارید. به نقد باید آرزوهای دیگران را شنفت. **ب)** دفـاع از وطـن، کیـش فرزانگی‌ست · گذشـتن ز جـان، رسـم مردانگی‌سـت **ج)** حق تعالی چون اصنافِ موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام، بر کار کرد.	۰/۷۵
۳	**در کدام گزینه املای واژه‌ای نادرست آمده است؟ درست آن را بنویسید.** **الف)** پیوسته بار وظیفه‌ای را بی‌رغبت به دوش کشید؛ زنهار دست از کار بشویید. **ب)** لطفاً در همین مجلس، بالبداهه از امیر معزّی تقلید کرده، شعری بگویید، بدانم قوّت تبع شما تا چه پایه است.	۰/۵
۴	**املای درست را انتخاب کنید.** **الف)** در عین حال، (نذیر - نظیر) حرف زدن او را هر روز در هر کوچه و بازار می‌شنویم. **ب)** خانهٔ آبتین را به آتش می‌کشد؛ امّا پسر به (خاست - خواست) خداوند بزرگ می‌بالد.	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۵	**در هر گزینه املای واژه‌ای نادرست است؛ درست آن را بنویسید.** **الف)** احمال جانب من جایز نشمری و از ضمیر، بدان رخصت نیابی. **ب)** آنچه دارم از اندک‌مایع حُطامِ دنیا حلال است و کفایت است. **ج)** چون موسم حج رسید، برخاست اشتر طلبید و مهمل آراست **د)** برافراخت پس دست خیبرگشا پی سر بریدن بیافشرد پا	۱
۶	**در کدام گزینه وابستهٔ پیشین وجود دارد؟ نوع آن را بنویسید.** **الف)** تجربه‌ها و اندیشه‌های استاد خود را حتّی سریع‌تر جذب می‌کرد. **ب)** سلطان ولد به بالین پدر می‌آمد و باز از اتاق بیرون می‌رفت. **ج)** زَری که سلطان محمود به غَزو از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد.	۰/۵
۷	**با توجّه به بیت «گاه سفر شد باره بر دامن برانیم / تا بوسه‌گاه وادی ایمن برانیم» پاسخ دهید.** **الف)** فعل «شد» اسنادی است یا غیراسنادی؟ **ب)** جملهٔ شمارهٔ .....، جملهٔ پیرو است. **ج)** مصراع دوم با نقش ..... شروع می‌شود.	۰/۷۵
۸	**وضعیت واژگان زیر را در گذر زمان مشخّص کنید.** **الف)** این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط قلم در نهاد. **ب)** سینه‌ها را سپر گلوله‌های آتشین ساختند.	۰/۵
۹	**با توجّه به متن «ضحّاک، معرّب اژی‌دهاک، در داستان‌های ایرانی، مظهر خوی شیطانی است؛ در اوستا موجودی است «سه‌پوزهٔ سه‌سرِ شش‌چشم، دیوزاد» پاسخ دهید.** **الف)** نوع نقش تبعی چیست؟ **ب)** واژه‌های «شیطانی» و ..... صفت نسبی هستند. **ج)** یک واژه را که از نظر ساختار و الگوی صفت‌های بیانی همانند واژهٔ «دیوزاد» است، در بیت زیر بیابید. «خروشان، ژرف، بی‌پهنا، کف‌آلود دل شب می‌درید و پیش می‌رفت»	۰/۷۵
۱۰	**کدام جمله مجهول است؟ معلوم آن را بنویسید.** **الف)** بونصر از این مهمّات فارغ شده بود. **ب)** طبیعت زیبا آفریده شده است.	۰/۵
۱۱	**با توجّه به بیت «او خدو انداخت در روی علی / افتخار هر نبی و هر ولی» پاسخ دهید.** **الف)** دارای چند نقش تبعی است؟ نوع آن‌ها را مشخّص کنید. **ب)** تقدّم فعل بر نقش (مفعول - متمّم)، (شیوهٔ عادی - شیوهٔ بلاغی) پدید آورده است.	۱
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۲	**آرایهٔ قسمت‌های مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست **ب)** آزاد کن از بلای عشقم **ج)** تنگ است ما را خانه، تنگ است ای برادر **د)** بزن زخم این مرهم عاشق است	۱
۱۳	**آرایه‌های مشترک دو بیت زیر عبارت‌اند از: کنایه، مراعات نظیر، ..... و ..... .** **الف)** به خوناب شفق در دامن شام به خون آلوده، ایران کهن دید **ب)** فرو می‌ریخت گردی زعفران‌رنگ به روی نیزه‌ها و نیزه‌داران	۰/۵
۱۴	**آرایهٔ بارز بیت زیر چیست؟ دلیل خود را بنویسید.** **«هرگز وجودِ حاضرِ غایب شنیده‌ای؟ من در میان جمع و دلم جای دیگر است»**	۰/۷۵
۱۵	**با توجّه به عبارت «هر نفسی را دو نعمت است: دم فرو دادن و برآمدنش؛ آن یکی ممدّ حیات است، این یکی مفرّح ذات؛ و چنین زیبا، زندگی در هم تنیده است» پاسخ دهید.** **الف)** واژه‌های «نفس و دم» آرایهٔ مجاز دارند. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** سجع را بیابید. **ج)** در جملهٔ پایانی استعاره را توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۶	**الف)** پدیدآورندگان آثار «حملهٔ حیدری» و «غزلیات شمس» چه افرادی هستند؟ **ب)** مادر فریدون، ..... او را به البرزکوه می‌برد و به دست مردی پاک‌دین می‌سپرد.	۰/۷۵
۱۷	**تمامی افراد زیر، نوشته یا شعری در ادبیات انقلاب دارند؛ به‌جز ...** **الف)** حمیدی شیرازی **ب)** حمید سبزواری **ج)** سیّدحسن حسینی	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۸	**بیتی از شعر «وطن» بنویسید که قافیه‌های آن واژه‌های «مردانگی و فرزانگی» باشد.**	۰/۵
۱۹	**ابیات زیر را تکمیل کنید.** **الف)** جغد بر ویرانه می‌خواند به انکار تو امّا ..... **ب)** ..... آن کبوتر چاهی زخمی که او در سینه دارد	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۰	**با توجّه به بیت «رزق هرچند بی‌گمان برسد / شرط عقل است جُستن از درها» پاسخ دهید.** **الف)** واژهٔ «بی‌گمان» چه مفهومی را به ذهن متبادر می‌کند؟ **ب)** مصراع دوم لازمهٔ خردمندی را چه می‌داند؟	۰/۵
۲۱	**با توجّه به روان‌خوانی «آذرباد»، کدام‌یک از موارد زیر از اهداف آذرباد برای زندگی نیست؟** **الف)** آموختن **ب)** آزاد بودن **ج)** پرواز برای نان و آب	۰/۲۵
۲۲	**در بیت «از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق / روز اوّل، رنگ این ویرانه، ویران ریختند»:** **الف)** کدام مفهوم برای مصراع دوم دقیق‌تر است؟ (ازلی بودن ویرانی دل - ویرانی دل معشوق) **ب)** کدام قسمت، دقیقاً به مفهوم «درمان‌ناپذیری درد عشق» اشاره می‌کند؟	۰/۵
۲۳	**در عبارت «با مغزهایتان با حکومت طرف شوید، با قلب‌هایتان با خدا. اینجا، حساب کنید، بسنجید، اندازه بگیرید، چُرتکه بیندازید؛ چرا که با چُرتکه اندازانِ بَدنهاد روبه‌رو هستید» منظور از قسمت مشخّص‌شده چیست؟**	۰/۲۵
۲۴	**۱) به پیش دشمنان استاد و جنگید / رهاند از بند اهریمن، وطن را** **۲) بپویید کاین مهتر آهرمن است / جهان‌آفرین را به دل، دشمن است** **۳) فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید** **۴) کسی کز بدی، دشمن میهن است / به یزدان که بدتر ز اهریمن است** **الف)** در ابیات ..... و ..... دقیقاً به «ابلیس پُرتلبیس» اشاره شده است. **ب)** در بیت ..... به «مغولان» و در بیت ..... به «اسرائیل» اشاره شده است.	۱
۲۵	**با توجّه به عبارات زیر از داستان کبوتر طوق‌دار، ویژگی مشترک موش و زاغ چیست؟** **الف)** آن موش را زِبرا نام بود، با دَهایِ تمام و خِردِ بسیار؛ گرم و سردِ روزگار دیده و خیر و شرِّ احوال مشاهدت کرده و در آن مواضع از جهت گریزگاه روز حادثه صد سوراخ ساخته و هر یک را در دیگری راه گشاده. **ب)** زاغ با خود اندیشید که بر اثرِ ایشان بروم و معلوم گردانم فرجام کار ایشان چه باشد که من از مِثلِ این واقعه ایمِن نتوانم بود و از تجارب برای دفعِ حوادث سلاح‌ها توان ساخت.	۰/۲۵
۲۶	**الف) منظور از واژهٔ مشخّص‌شده در بیت زیر کیست؟** **«چو آن آهنین کوه آمد به دشت / همه رزمگه کوه فولاد گشت»** **ب) «آهنین کوه» در بیت بالا، گویندهٔ کدام‌یک از ابیات زیر است؟** **۱)** گفت بر من تیغ تیز افراشتی / از چه افکندی مرا بگذاشتی؟ **۲)** شیر حقّم، نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا	۰/۵
۲۷	**با توجّه به متن «زندگانیِ خداوند دراز باد؛ حالِ خلیفه دیگر است که او خداوندِ ولایت است و خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است و من نبوده‌ام» پاسخ دهید.** **الف)** منظور از «خواجه» کیست؟ **ب)** گویندهٔ عبارت کیست؟	۰/۵
۲۸	**در بیت «نیست جانش محرم اسرار عشق / هر که را در جان، غم جانانه نیست»، چه کسی سزاوار آگاهی از اسرار عشق است؟**	۰/۲۵
۲۹	**به نثر روان بازگردانید.** **الف)** صیّادْ شادمان گشت و گُرازان به تگ ایستاد، تا ایشان را در ضبط آرد. (۰/۷۵) **ب)** امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید. برنشست. (۰/۷۵) **ج)** روح را خاک نتواند مبدّل به غبارش سازد. (۰/۵) **د)** گر من نظری به سنگ بر، بگمارم / از سنگ، دلی سوخته بیرون آرم (۰/۷۵) **هـ)** به خاک درت گر نیارم سجود / مکافات آن بر سرم خاک کن (۰/۵) **و)** عزرائیل به قهر، یک قبضه خاک از روی جملهٔ زمین برگرفت و بیاورد. عشق، حالی دو اسبه می‌آمد. (۰/۷۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۳۶

موضوع آزمون: جامع (۲) - شبیه‌ساز نهایی

صفحات پاسخ: ۱۸۵

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: همهٔ رشته‌های نظری	تألیفی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	از واژهٔ مشخّص‌شده کدام معنی بر نمی‌آید؟ «در وقت فراغ موافقت اولی‌تر و الّا طاعنان مجال وقیعت یابند.» الف) عیب‌جویی ب) ملالت ج) ملامت د) بدگویی	۰/۲۵
۲	مقابل واژهٔ «فرومایگی» را در بیت «مرا اوج عزّت در افلاک توست / به چشمان من کیمیا خاک توست» بیابید.	۰/۲۵
۳	کدام‌یک از معانی داخل کمانک، مناسب واژهٔ مشخّص‌شده نیست؟ چنان که بار نتوانست داد و محجوب گشت از مردمان، مگر از اطبّا. (مستور - پنهان - باحیا - پوشیده)	۰/۲۵
۴	معنی واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید. «یاد ایثارگران سهیم در این حماسهٔ سترگ را در خاطرهٔ خویش به تابناکی پاس خواهیم داشت.»	۰/۲۵
۵	املای چهار واژه نادرست است؛ درست آن‌ها را بنویسید. «طبع و سرشت - تاس و ظرف مسی - فروق و روشنایی - زنهار و برحذر - مفرّه و شادی‌بخش - موهبت و بخشش - تور و دام - نمایش‌های روحوضی - قش و ناپاکی - توجیه و توضیح - محمل و مهد - مخنقه و عقد - غرض و هدف - نحیب و صفیر - بانگ و غو - مناصحت و اندرز»	۱
۶	املای کدام واژه نادرست است؟ درست آن را بنویسید. «هلهله و آوای مرغان دریایی که برای به دست آوردن غذای خود به ساحل روی آورده بودند، در فضا طنین افکنده بود. روز پر تحرّک دیگری شروع می‌شد. در مسافتی دورتر، آذرباد مشغول تمرین پرواز بود. آذرباد، یک مرغ عادی نبود که از تمرین سَر بخورد. بیشتر مرغ‌های دریایی نمی‌خواستند بیش از آنچه راجب پرواز می‌دانستند، بیاموزند.»	۰/۵
۷	املای درست را برگزینید. الف) در بازگشت، به طرف شام روانه گردید و مدّتی در آن (نواهی - نواحی) به سر برد. ب) آقایانِ محترم! علما! روحانیّونِ (حوزه‌ها - حوضه‌ها)! با مغزهایتان با حکومت طرف شوید.	۰/۵
۸	هستهٔ گروه اسمی در عبارت «یکی بی‌زبان مرد آهنگرم» کدام واژه است؟	۰/۲۵
۹	در متن زیر کدام فعل قابلیت مجهول شدن دارد؟ جملهٔ معلوم را به مجهول تبدیل کنید. «از بحران‌های عصبی، که امروز رایج است و تحفهٔ برخورد فرهنگ شرق با غرب است، در آن زمان خبری نبود. هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبهٔ ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیّت الهی می‌پذیرفت.»	۰/۵
۱۰	با توجّه به دو بیت زیر پاسخ دهید. ۱) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست / ما به فلک می‌رویم، عزم تماشا که راست؟ ۲) یکی محضر اکنون بباید نوشت / که جز تخم نیکی، سپهبَد نکِشت الف) در هر دو بیت، «قید» وجود دارد. ☐ درست ☐ نادرست ب) حرف ربط وابسته‌ساز در کدام بیت وجود دارد؟ ج) وضعیت کدام واژه در بیت اوّل از نظر گذر زمان همانند واژهٔ «محضر» است؟ د) اگر مصراع چهارم را به شیوهٔ عادی بنویسیم، واژهٔ ..... در ابتدای جمله قرار می‌گیرد.	۱
۱۱	نقش واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید. «می‌گفت. گرفته حلقه در بر / کامروز منم چو حلقه بر در»	۰/۵
۱۲	با توجّه به متن «آقای معلّم عربی گفت: بچّه، می‌خواستی زودتر بگی، جونت بالا بیاد، اوّل می‌گفتی. حالا فردا وقتی مدرسه تعطیل شد، بیا شاه‌چراغ دم دکون میز سلیمون عینک‌ساز.» پاسخ دهید. الف) یک وابستهٔ پیشین بیابید و نوع آن را بنویسید. ب) نقش ضمیر پیوسته چیست؟ ج) نقش واژهٔ مشخّص‌شده چیست؟	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۳	**نوع صفات بیانی مشخّص‌شده را بنویسید.** «مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر، گریزان هستند.»	۰/۵
۱۴	**با توجّه به بیت «حکم جلودار است بر هامون بتازید / هامون اگر دریا شود از خون، بتازید» پاسخ دهید.** ۱ ۲ ۳ ۴ **الف)** جمله‌های (۳) و ..... جملهٔ «پیرو» هستند. **ب)** در کل بیت ..... عدد «ترکیب اضافی» مشاهده می‌شود.	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۵	**آرایه‌های خواسته‌شده را بیابید.** **الف)** بر مصطفی بهر رخصت دوید ازو خواست دستوری امّا ندید (حس‌آمیزی) **ب)** کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی (ایهام تناسب) **ج)** بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خفتی / «رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن» (تضمین)	۰/۷۵
۱۶	**هر بیت را به آرایهٔ منحصر به فرد خود وصل کنید.** **الف** **الف)** نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو چنگش، رگ و استخوان ماند و پوست **ب)** جانان من برخیز بر جولان برانیم زان‌جا به جولان، تا خط لبنان برانیم **ج)** نهادند آوردگاهی چنان که کم دیده باشد زمین و زمان **د)** چون کار به خلقتِ آدم رسید، گفت: «إنّی خالِقٌ بَشَراً مِن طینٍ.» **هـ)** سپهبد به گفتار او بنگرید شگفت آمدش کان سخن‌ها شنید **و)** چه از تیر و چه از تیغ، شما روی نتابید که در جوشنِ عشقید، که از کرب و بلایید **ب** ۱) جناس همسان ۲) تضمین ۳) حس‌آمیزی ۴) مجاز ۵) تلمیح ۶) ایهام تناسب	۱/۵
۱۷	**با توجّه به دو بیت زیر، درستی یا نادرستی گزاره‌های داده‌شده را بررسی کنید.** **«ای کعبه به داغِ ماتمت، نیلی‌پوش وز تشنگی‌ات، فرات در جوش‌وخروش** **جز تو که فرات، رشحه‌ای از یَمِ توست دریا نشنیدم که کِشَد مَشک به دوش»** **الف)** در بیت اوّل، منادا قرار دادن «کعبه» آرایهٔ «تشخیص» پدید آورده است. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** قالب شعر «رباعی» است و بیت اوّل دارای دو آرایهٔ «حسن تعلیل» است. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
۱۸	**آرایه‌های مشترک ابیات و عبارات زیر عبارت‌اند از: کنایه، مراعات نظیر، ..... و .....** **الف)** موج‌های سنگین و افسارگسیختهٔ ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بود و چشم ناظران را خیره می‌کرد. **ب)** چون به دل رسید، دل را بر مثال کوشکی یافت. با صدهزار اندیشه، نومید از درِ دل بازگشت. **ج)** فرو می‌ریخت گردی زعفران‌رنگ به روی نیزه‌ها و نیزه‌داران **د)** سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد	۰/۵
۱۹	**متن زیر چه کسی را توصیف می‌کند؟ (بهاء ولد - سلطان ولد - جلال‌الدّین)** **«از دانشمندان روزگار خود بود. به سبب هراس از بی‌رحمی‌ها و کشتار لشکر مغول و رنجش از خوارزم‌شاه، ناچار از بلخ مهاجرت کرد. پادشاه سلجوقی روم، علاءالدّین کیقباد از مقامات او آگاهی یافت، طالب دیدار وی گردید.»**	۰/۲۵
۲۰	**دکتر محمّدعلی اسلامی ندوشن، نویسندهٔ کتاب ..... با خواندن کتاب ..... از سعدی به سبک مسجّع روی آوردند.**	۰/۵
۲۱	**یک اثر از «ریچارد باخ» نام ببرید.**	۰/۲۵
۲۲	**ابیات زیر را کامل کنید.** **الف)** دی شیخ با ..... کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست **ب)** جغد بر ویرانه می‌خواند به انکار تو امّا خاک این ویرانه‌ها ..... دارد	۰/۵
۲۳	**بیتی از شعرخوانی «وطن» بنویسید که در آن واژه‌های «پور و گوهر» به کار رفته باشد.**	۰/۲۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۴	**با توجّه به بیت «از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق / روز اوّل، رنگ این ویرانه، ویران ریختند» پاسخ دهید.** **الف)** منظور از «معماران عشق» چه کسانی هستند؟ **ب)** کدام قسمت به «ازلی بودن عشق» اشاره دارد؟	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۵	در عبارت «آدمی خاموشی دریا و هیاهوی خاک و موسیقی آسمان را در خود دارد» منظور از «خاک» چیست؟	۰/۲۵
۲۶	با توجّه به ابیات زیر، پاسخ دهید. «او خدو انداخت در روی علی / افتخار هر نبی و هر ولی در زمان انداخت شمشیر آن علی / کرد او اندر غزایش کاهلی گشت حیران آن مبارز زین عمل / وز نمودن عفو و رحم بی‌محل گفت بر من تیغ تیز افراشتی / از چه افکندی مرا بگذاشتی؟ گفت: من تیغ از پی حق می‌زنم / بندهٔ حقّم نه مأمور تنم» الف) منظور از «این عمل» چیست؟ ب) امام علی (ع) چه عملی را پیروی از هوای نفس می‌دانستند؟	۰/۵
۲۷	با توجّه به متن زیر، پاسخ دهید. «رفقا سرها را روی شکوفه خم کردند، وقبل از آنکه برگ‌ها را بچینند، من چنین گفتم: به پاکی قاصد بی‌گناه بهار و به طهارت این دوشیزهٔ سفیدروی بوستان، سوگند که در تمام احوال و انقلابات روزگار، مثل برگ‌های این گل پاک‌دامن از یکدیگر حمایت کنیم و اگر تندبادی ما را از هم جدا کرد، محبّت و علاقه هیچ یک از دیگری سلب نشود و تا مثل این شکوفه، موی ما کافوری شود، دوستی را نگاه داریم.» الف) منظور از «دوشیزهٔ سفیدروی بوستان» چیست؟ ب) منظور از «تندباد» چیست؟ ج) «کافوری شدن مو» چه مفهومی دارد؟	۰/۷۵
۲۸	با توجّه به متن زیر، پاسخ دهید. «آقای مدرّس، طلبه را به اندازهٔ سه بار دیدن می‌شناخت امّا نه به اسم و رسم. برادرش حاج آقا مرتضی پسندیده را، بیش می‌شناخت امّا هرگز حس نکرده بود که این دو روحانیِ جوان ممکن است برادرِ هم باشند. هیچ شباهتی به هم نداشتند. آدمی‌زاد می‌توانست به نگاهِ آن یکی تکیه کند، همان‌طور که به یک بالش پَر تکیه می‌کند و می‌توانست نگاهِ این یکی را در چلّهٔ کمان بنشاند و به سوی دشمن پرتاب کند و مطمئن باشد که دشمن را متلاشی خواهد کرد.» الف) منظور از «آن یکی» کیست؟ ب) «نگاه نافذ و اثرگذار» از کدام قسمت برداشت می‌شود؟	۰/۵
۲۹	با توجّه به داستان «کبوتر طوق‌دار» مشخّص کنید کدام عبارت معرّف شخصیت «زبرا» است؟ الف) گرم و سردِ روزگار دیده و خیر و شرّ احوال مشاهدت کرده و در آن مواضع از جهت گریزگاه روز حادثه صد سوراخ ساخته و هر یک را در دیگری راه گشاده. ب) با خود اندیشید که بر اثرِ ایشان بروم و معلوم گردانم فرجام کار ایشان چه باشد که من از مِثلِ این واقعه ایمن نتوانم بود و از تجارب برای دفعِ حوادث سلاح‌ها توان ساخت.	۰/۲۵
۳۰	در بیت «ببین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست» منظور از «لاله» و «باغ» چیست؟	۰/۵
۳۱	با توجّه به داستان «کاوهٔ دادخواه» کدام بیت، مقدّم بر سایر ابیات است؟ الف) خروشید و برجَست لرزان ز جای / بدرّید و بسپَرد محضر به پای ب) خروشید و زد دست بر سر ز شاه / که شاها منم کاوهٔ دادخواه! ج) همی برخروشید و فریاد خواند / جهان را سراسر، سوی داد خواند	۰/۵
۳۲	با توجّه به دو بیت زیر، پاسخ دهید. «هلا منکر جان و جانان ما / بزن زخم انکار بر جان ما بزن زخم، این مرهم عاشق است / که بی‌زخم مردن غم عاشق است» الف) عاشق، مخالفت و عدم پذیرش توسّط دیگران را ..... می‌داند. ب) منظور از «زخم» در بیت دوم ..... است.	۰/۵
۳۳	به نثر روان بازگردانید. الف) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست (۰/۵) ب) از این سدّ روان، در دیدهٔ شاه / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت (۰/۵) ج) چهره‌هایی که از خبر حملهٔ روس در هم رفته بود، با تماشای شکوه سپاه، شکفته می‌شد. (۰/۵) د) سراچهٔ ذهنم آماس می‌کرد. (۰/۵) هـ) فرض است فرمان بردن از حکم جلودار (۰/۵) و) نباشم بدین محضر اندر گوا / نه هرگز براندیشم از پادشا (۰/۵) ز) در ناحیت کشمیر متصیّدی خوش و مرغزاری نزه بود: اختلاف صیّادان آنجا متواتر. (۱)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۳۷

موضوع آزمون: جامع (۳) - شبیه‌ساز نهایی

صفحات پاسخ: ۱۸۶

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: همهٔ رشته‌های نظری	تألیفی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**مقابل واژهٔ مشخّص‌شده در عبارت زیر، در تمامی گزینه‌ها وجود دارد.** ☐ درست ☐ نادرست **«در زندگی اهل صلح و سازش بود. طوری که طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد.»** **الف)** بونصر را بگوی که زرهاست که پدرِ ما از غَزو هندوستان آورده است. **ب)** چو بگذشت، از پس آن جنگ دشوار / از آن دریای بی‌پایاب، آسان **ج)** چنین آن دو ماهر در آداب ضرب / ز هم رد نمودند هفتاد حرب **د)** در زمان انداخت شمشیر آن علی / کرد او اندر غزایش کاهلی	۰/۲۵
۲	**واژگان متضاد را بیابید.** **الف)** ای کعبه به داغِ ماتمت، نیلی‌پوش / وز تشنگی‌ات، فرات در جوش‌وخروش **ب)** ایزد رحمت کرد پس از نمودنِ قدرت و سوری به آن بسیاری، تیره شد.	۰/۲۵
۳	**معنی واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** فرض است فرمان بردن از حکم جلودار **ب)** در وی شکاری بسیار و اختلاف صیّادان آنجا متواتر.	۰/۵
۴	**در متن زیر دو غلط املایی بیابید و صحیح آن‌ها را بنویسید.** **«در اساتیر ایران، مار مظهری است از اهریمن و در اینجا نیز بر دوش ضحّاک می‌روید که تجسّمی است از خوهای اهریمنی و بیداد و منش خبیص.»**	۰/۵
۵	**املای همزه در کدام واژه نادرست است؟ درست آن را بنویسید.** **الف)** لؤلؤ **ب)** متلألئ **ج)** هیأت **د)** رأفت	۰/۲۵
۶	**از میان گروه کلمات زیر دو غلط املایی بیابید و صحیح آن‌ها را بنویسید.** **«اضطراب و تشویش - نامه و رغعه - قربان صدقه - اصناف موجودات - تصرّف و دستکاری - قصّه‌های اصیل - بازوی همیّت»**	۰/۵
۷	**در کدام گزینه واژه‌ای دارای هم‌آوا وجود دارد؟** **الف)** چون موسم حج رسید، برخاست / اشتر طلبید و محمل آراست **ب)** خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره‌رایی **ج)** سپیدهٔ آن روز شهر با نهیب و صفیر توپ و تفنگ روس‌ها باز شد.	۰/۲۵
۸	**در هر یک از ابیات زیر یک نادرستی املایی وجود دارد؛ درست آن را بنویسید.** **الف)** از هر کران بانگ رهیل آید به گوشم / بانگ از جرس برخاست وایِ من خموشم **ب)** به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسغا	۰/۵
۹	**در کدام مورد نقش تبعی وجود دارد؟ نوع آن را بنویسید.** **الف)** تنگ است ما را خانه، تنگ است، ای برادر / بر جای ما بیگانه ننگ است، ای برادر **ب)** که ناگاه عمرو آن سپهر نبرد / برانگیخت ابرش برافشاند گرد	۰/۵
۱۰	**در متن زیر گروه‌های متمّمی و بدلی دارای وابستهٔ پیشین شاخص هستند.** ☐ درست ☐ نادرست **«فتحعلی‌شاه، به سفارش آغا محمّدخان و با دریافت‌های شخصی خویش، فرزند دوم خود، عبّاس‌میرزا را با اعطای نشان ولایتعهدی، راهی دارالسلطنهٔ تبریز کرده بود.»**	۰/۲۵
۱۱	**در عبارت «بونصر را بگوی که امروز دُرُستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علّت و تب تمامی زایل شد.»:** **الف)** کدام فعل به شیوهٔ کهن مجهول شده است؟ معادل مجهول امروزی آن را بنویسید. **ب)** جملهٔ مجهول را با نهاد «من» به جملهٔ معلوم تبدیل کنید.	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۲	**با توجّه به رباعی زیر، درستی یا نادرستی جمله‌ها را تعیین کنید.** **«از چنبر نفس، رسته بودند آن‌ها / بت‌ها همه را شکسته بودند آن‌ها** **پرواز شدند و پر گشودند به عرش / هر چند که دست‌بسته بودند آن‌ها»** **الف)** «نقش تبعی» از نوع «بدل» یافت می‌شود. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** هر دو نوع پیوند «وابسته‌ساز» و «هم‌پایه‌ساز» وجود دارد. ☐ درست ☐ نادرست **ج)** چهار فعل «اسنادی» به کار رفته است. ☐ درست ☐ نادرست **د)** «دست‌بسته» صفت بیانی و از نوع «مفعولی» است. ☐ درست ☐ نادرست	۱
۱۳	**با توجّه به متن زیر، پاسخ دهید.** **«امیر مسعود، نامه‌ها فرمود به غَزنین و جملهٔ مملکت بر این حادثهٔ بزرگ و صَعب که افتاد و مثال داد تا هزار هزار دِرَم به غَزنین و دو هزار هزار دِرَم به دیگر ممالک، به مستَحِقّان و درویشان دهند شُکرِ این را . و رقعت نبشته آمد و به توقیع، مؤکّد گشت و مُبشّران برفتند. و روز پنج‌شنبه، امیر را تب گرفت؛ تبِ سوزان و سَرسامی افتاد، چنان که بار نتوانست داد و محجوب گشت از مردمان.»** **الف)** وضعیت واژه‌های «بار»، «محجوب» و ..... در گذر زمان همانند واژهٔ «محضر» است. **ب)** یک صفت فاعلی بیابید. **ج)** به کمک صفت فاعلی در مورد (ب)، یک صفت لیاقت بسازید. **د)** «شاخص» را بیابید.	۱
۱۴	**در کدام گزینه ضمایر پیوسته در نقش‌های متمّم و مضاف‌الیه به کار رفته‌اند؟** **الف)** بـا زمانـی دیگـر انـداز ای کـه پنـدم می‌دهـی / کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست **ب)** پدرم بد و بیراه می‌گفت. مادرم شماتتم می‌کرد.	۰/۲۵
۱۵	**اگر عبارت «آن را امیرالمؤمنین می‌روا دارد ستدن» را به شیوهٔ عادی بنویسیم، به شکل گزینهٔ ..... خواهد بود.** **الف)** امیرالمؤمنین آن را ستدن می‌روا دارد. **ب)** امیرالمؤمنین ستدن آن را می‌روا دارد.	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۶	**با توجّه به دو بیت زیر، پاسخ دهید.** **«درفشان لاله در وی، چون چراغی / ولیک از دودِ او بر جانش داغی** **شقایق بر یکی پای ایستاده / چو بر شاخ زمرّد، جام باده»** **الف)** کدام بیت دارای آرایهٔ «حسن تعلیل» است؟ چرا؟ **ب)** آرایه‌های مشترک دو بیت عبارت‌اند از: مراعات نظیر، کنایه، واج‌آرایی، ..... و	۱
۱۷	**مصراع اوّل بیت «برداشته دل ز کار او بخت / درمانْد پدر به کار او سخت» دارای آرایه‌های «کنایه و .....» است.**	۰/۲۵
۱۸	**آرایهٔ هر بیت یا عبارت را بیابید. (در ستون ابیات، یک مورد اضافه است.)** **ابیات** **الف)** وادی پـر از فرعونیـان و قبطیـان اسـت / موسـی جلـودار اسـت و نیـل اندر میان اسـت **ب)** ز بیـمِ سـپهبَد همـه راسـتان / بـدان کار گشـتند همداسـتان **ج)** چون کار به خلقتِ آدم رسید، گفت: «إنّی خالِقٌ بَشَراً مِن طینٍ.» **د)** آقای مدرّس، مَردِ خوب و شوخ‌طبعی است که سخنانِ نمکین بسیار می‌گوید. **هـ)** در خواب دوش، پیری در کوی عشـق دیدم / بـا دسـت اشـارتم کـرد که عـزم سـوی ما کن **آرایه‌ها** ۱) تضمین ۲) ایهام تناسب ۳) تلمیح ۴) حس‌آمیزی	۱
۱۹	**عبارت «روسیه چشم طمع بر آذربایجان دوخته بود» دارای مجاز و استعاره است.** ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵
۲۰	**مفهوم کنایی موارد مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** همـه بـرده سـر در گریبـان فـرو / نشـد هیچ‌کس را هـوس، رزم او **ب)** بیفشـرد چـون کـوه پـا بـر زمیـن / بخاییـد دنـدان بـه دنـدان کیـن	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۱	در ارتباط با جلال‌الدّین محمّد، کدام جمله‌ها نادرست آمده‌اند؟ در قرن هفتم در قونیه به دنیا آمد. (۱) به فرمان پدر در هجده سالگی با گوهرخاتون سمرقندی ازدواج کرد. (۲) از شاعرانی که با آن‌ها دیدار داشته است می‌توان به عطّار، سعدی و عراقی اشاره کرد. (۳) او شمس را «مرشد» خود می‌دانست و در محضرش درس می‌آموخت. (۴) به خواست صلاح‌الدّین، «مثنوی معنوی» را سرود. (۵)	۰/۵
۲۲	از شاعران «چهارپاره سرا» می‌توان به مشیری، توللّی، بهار و ..... اشاره کرد.	۰/۲۵
۲۳	یک اثر از «وحشی بافقی» نام ببرید.	۰/۲۵
۲۴	با واژه‌های «دوری - آمد - از - بگویم - یادم - رنجش - خواستم» یک مصراع درست بنویسید.	۰/۲۵
۲۵	مصراع اوّل بیت «..... / آنکه در دستش کلید شهر پر آیینه دارد» در کدام گزینه آمده است؟ **الف)** در هوای عاشقان پر می‌کشد با بی‌قراری **ب)** ناگهان قفل بزرگ تیرگی را می‌گشاید	۰/۲۵
۲۶	بیت زیر را کامل کنید. «منم پور ایران و نام‌آورم .....»	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۷	با توجّه به متن «صداها و نعره‌های در هم شترهای حامل زنبورک، قاطرهای بارکش و اسب‌ها، با آهنگ شیپورها و طبل‌های جنگی درمی‌آمیخت. شور جنگ و دفاع در دل‌ها تنوره می‌کشید. چهره‌هایی که از خبر حملهٔ روس در هم رفته بود، با تماشای شکوه سپاه، شکفته می‌شد» پاسخ دهید. **الف)** منظور از شکفته شدن چهره چیست؟ **ب)** مفهوم مقابل عبارت «شکفته شدن چهره» کدام عبارت در متن است؟	۰/۵
۲۸	مفهوم بیت «چه از تیر و چه از تیغ، شما روی نتابید / که در جوشن عشقید، که از کرب و بلایید» از کدام بیت دورتر است؟ **الف)** از آن‌ها که خونین سفر کرده‌اند / سفر بر مدار خطر کرده‌اند **ب)** از آن‌ها که خورشید فریادشان / دمید از گلوی سحرزادشان **ج)** چه جانانه چرخ جنون می‌زنند / دف عشق با دست خون می‌زنند **د)** بزن زخم، این مرهم عاشق است / که بی‌زخم مردن، غم عاشق است	۰/۵
۲۹	با توجّه به حکایت زیر کدام گزینه نادرست است؟ «یکی از کوه لُکام به زیارت سَری سَقَطی آمد. سلام کرد و گفت: فلان پیر از کوه لکام تو را سلام گفت. سری گفت: «وی در کوه ساکن شده است؟ بس کاری نباشد. مرد باید در میان بازار مشغول تواند بود، چنان که یک لحظه از حق تعالی غایب نشود.» **الف)** نفی انزوا و عزلت برای عبادت **ب)** سرزنش دوری از مردم برای عبادت **ج)** میان مردم بودن و با خدا بودن **د)** عبادت برتر از با مردم بودن است.	۰/۲۵
۳۰	با توجّه به متن زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «بونصر را بگوی که زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است و بُتان زرّین شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال‌ترِ مال‌هاست و در هر سفری ما را از این بیارند تا صدقه‌ای که خواهیم کرد، حلال بی‌شبهت باشد.» **الف)** «پدر» اشاره به چه کسی دارد؟ **ب)** مرجع ضمیر «این» چیست؟ **ج)** منظور از عبارت «پاره کرده» چیست؟ **د)** گویندهٔ متن به کدام ویژگی طلاهای اهدایی اشاره می‌کند؟	۱
۳۱	با توجّه به متن «گر من نظری به سنگ بر، بگمارم / از سنگ، دلی سوخته بیرون آرم» اینجا، عشق معکوس گردد؛ اگر معشوق خواهد که از او بگریزد، او به هزار دست در دامنش آویزد. آن چه بود که اوّل می‌گریختی و این چیست که امروز درمی‌آویزی؟ آن روز گِل بودم، می‌گریختم، امروز همه دِل شدم، درمی‌آویزم.» پاسخ دهید. **الف)** «اینجا» به چه زمانی اشاره می‌کند؟ **ب)** منظور از قسمت مشخّص‌شده چیست؟	۰/۵
۳۲	با توجّه به متن «نخستین بار از زبان خاله و گاهی هم مادرم بود که بعضی از قصّه‌های بسیار اصیل ایرانی را شنیدم و به عالم افسانه‌ها - که آن همه پُر رنگ‌ونگار و آن همه پرّان و نرم است - راه پیدا کردم» پاسخ دهید. **الف)** «پر رنگ و نگار بودن» به کدام ویژگی داستان‌های اصیل ایرانی اشاره دارد؟ **ب)** از کدام واژهٔ متن مفهوم «خیال‌انگیز بودن» برداشت می‌شود؟ **ج)** آخرین جمله چه مفهومی دارد؟	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۳۳	در بیت زیر انگیزهٔ فریدون از قیام چیست؟ (۲ مورد) «همی رفت منزل به منزل چو باد سری پر ز کینه، دلی پر ز داد»	۰/۵
۳۴	به نثر روان بازگردانید. **الف)** سراچهٔ ذهنم آماس می‌کرد. از فرط هیجان «لُکّه» می‌دویدم. (۱) **ب)** طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد. (۰/۵) **ج)** ابلیس پرتلبیس را چون در دل آدم بار ندادند، مردود همهٔ جهان گشت. (۰/۷۵) **د)** به سوی هژبر ژیان کرد رو به پیشش برآمد شه جنگ‌جو (۰/۵) **هـ)** شاگردان به قهقهه افتادند. صدای مهیب خندهٔ آنان کلاس و مدرسه را تکان داد. دست و پایم را گم کردم. (۰/۷۵) **و)** جانان من برخیز بر جولان برانیم زان‌جا به جولان تا خط لبنان برانیم (۰/۷۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۳۸

موضوع آزمون: جامع (۴) - شبیه‌ساز نهایی

صفحات پاسخ: ۱۸۶ تا ۱۸۷

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: همهٔ رشته‌های نظری	تألیفی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	با توجّه به ابیات و عبارت زیر، پاسخ دهید. ۱) خنیده به گیتی به مهر و وفا ز اهریمنی دور و دور از جفا ۲) خروشید کای پایمردان دیو بریده دل از ترسِ گیهان خدیو ۳) جبرئیل، بازگشت. گفت: «خداوندا، تو داناتری، خاک تن در نمی‌دهد.» **الف)** واژهای ..... و ..... در بیت (۱) و (۲) مترادف یکدیگرند. **ب)** واژه‌های ..... و ..... در بیت (۲) و عبارت (۳) دارای معنای یکسانی هستند.	۰/۵
۲	در کدام بیت معادل «اسب» دیده نمی‌شود؟ **الف)** به زیر باره می‌نالید از درد سوار زخم‌دار نیم‌مرده **ب)** شبی را تا شبی با لشکری خرد ز تن‌ها سر ز سرها خود افکند **ج)** چو لشکر گرد بر گردش گرفتند چو کشتی بادپا در رود افکند	۰/۲۵
۳	کدام واژه معادل معنایی «نژند» در بیت زیر نیست؟ «بلند آن سر، که او خواهد بلندش نژند آن دل، که او خواهد نژندش» **الف)** خوار **ب)** زبون **ج)** گمراه	۰/۲۵
۴	املای سه واژه نادرست است؛ درست آن‌ها را بیابید. «پسرک، آوازخوانان از پهلوی ما گذشت، نگاهی به ما کرده، لبخندی زد؛ پنداشتی با زبانِ بی‌زبانی می‌خواهد به ما، که مانند خودش از رسیدن بهار سرمستیم، عرض تبریک و تحنیت کند. رفیقی خوش‌خُلق و بزله‌گو که عندلیبِ انجمن اُنث ما محسوب می‌شد، از خندهٔ پسرک، شادمان، او را صدا زد و به او گفت: «پسر جان، اسمت چیست؟»	۰/۷۵
۵	واژه‌های دارای هم‌آوا را در ابیات زیر بیابید. **الف)** در غزا بر پهلوانی دست یافت زود شمشیری برآورد و شتافت **ب)** سپر بر سر آورد شیر اله علم کرد شمشیر آن اژدها	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۶	**شکل درستِ نادرستی‌های املایی را بنویسید.** **الف)** کشتی‌گیری بود که در زورآزمایی شهره بود؛ بدر در میدان او حلالی بودی و رستم به دستان او زالی. **ب)** دوست نداشتم از بچّه‌ها فاصله بگیرند یا احساس ترد شدن کنند. شاید هم در بعضی موارد حق داشتند منزوی شوند. **ج)** به کرانِ رودِ هیرمند رفت با بازان و یوذان و حَشَم و ندیمان و مُطربان؛ و تا چاشتگاه به صید مشغول بودند.	۰/۷۵
۷	**با توجّه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«سعدی که انعطاف جادوگرانه‌ای دارد، آن‌قدر خود را خم می‌کرد که به حدّ فهم ناچیز کودکانهٔ من برسد. سعدی، این شیخ همیشه شاب، پیرترین و جوان‌ترین شاعر زبان فارسی، معلّم اوّل که هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مهر یک پرستار، چشم عقاب و لطافت کبوتر، که هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد.»** **الف)** در اوّلین گروه متمّمی یک صفت نسبی بیابید. **ب)** نوع دومین نقش تبعی چیست؟ **ج)** نوع حذف فعل را بیان کنید. **د)** کدام وابستهٔ پیشین در متن وجود ندارد؟ (صفت اشاره - صفت مبهم - صفت شمارشی - شاخص - صفت عالی)	۱
۸	**رابطهٔ معنایی بین واژگان کدام گزینه متفاوت است؟** **الف)** گریهٔ شام و سَحَر، شُکر که ضایع نگشت / قطرهٔ باران ما گوهر یکدانه شد **ب)** اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادبارها اقبال گردد **ج)** به ساختمانی بلند، وسیع و زیبا که اغلب در میان باغ قرار گرفته است، کوشک می‌گویند. **د)** خاک در کمالِ مذلّت و خواری، با حضرتِ عزّت و کبریایی، چندین ناز می‌کند.	۰/۲۵
۹	**با توجّه به بیت «بزن زخم، این مرهم عاشق است / که بی‌زخم مردن غم عاشق است» پاسخ دهید.** **الف)** واژهٔ «این» صفت است یا نهاد؟ **ب)** مصراع دوم، جملهٔ پایه است یا پیرو؟ **ج)** واژه‌های «ردیف» اسنادی هستند یا غیراسنادی؟	۰/۷۵
۱۰	**با توجّه به ابیات زیر، پاسخ دهید.** **«چو برخواند کاوه، همه محضرش / سَبُک، سوی پیران آن کشورش** **خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترسِ گیهان خدیو** **همه سوی دوزخ نهادید روی / سپُردید دل‌ها به گفتار اوی»** **الف)** کاربرد معنایی «چو» در بیت اوّل چیست؟ **ب)** کدام فعل قابلیت مجهول شدن ندارد؟ **ج)** مرجع ضمیر «اوی» در بیت سوم چه کسی است؟ **د)** در بیت دوم کلمه‌ای بیابید که به مرور از فهرست واژگان فارسی حذف شده است.	۱
۱۱	**درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را بررسی کنید.** **الف)** در عبارت «خاله‌ام با ذوق لطیفی که داشت، مرا نخستین بار از طریق سعدی با شعر شاهکار آشنا نمود»، نقش ضمیر پیوسته، «مضاف‌الیه» و نوع وابستهٔ پیشین، «صفت شمارشی» است. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** بیت «گاه سفر آمد برادر ره دراز است / پروا مکن بشتاب همّت چاره‌ساز است» دارای پنج جمله و یک ترکیب وصفی است. ☐ درست ☐ نادرست **ج)** بیت «به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرّین / بکشید سوی خانه، مه خوب خوش‌لقا را» دارای صفت نسبی و صفت مطلق است. ☐ درست ☐ نادرست **د)** در بیت «می‌داشت پدر به سوی او گوش / کاین قصّه شنید، گشت خاموش» تمامی جملات به شیوهٔ بلاغی آمده‌اند. ☐ درست ☐ نادرست	۱
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۲	**نام آرایهٔ موارد مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** اوست که عادل مطلق است / و خوان عدل خود را بر همگان گسترده. **ب)** او اختران را در آسمان نهاده / تا به برّ و بحر نشانمان باشند.	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۳	در تشبیه موجود در بیت «چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی، بادپا در رود افکند»، «مشبّه» کدام واژه است؟	۰/۲۵
۱۴	عبارت مقابل فاقد کدام آرایه است؟ «از آسمان تاج بارد امّا بر سر آن کس که سر فرو آرد.» الف) استعاره ب) تشبیه ج) سجع د) مجاز	۰/۲۵
۱۵	آرایه‌های مشترک دو بیت زیر عبارت‌اند از: کنایه، مراعات نظیر و ..... «فرض است فرمان بردن از حکم جلودار گر تیغ بارد، گو ببارد، نیست دشوار به سوی هژبر ژیان کرد رو به پیشش برآمد شه جنگ‌جو»	۰/۲۵
۱۶	به کار بردن دو ویژگی ضدّ هم که هر یک، وجود دیگری را نقض می‌کند، آرایهٔ ..... می‌سازد و در گزینهٔ ..... مشاهده می‌شود. الف) بر مصطفی بهر رخصت دوید از او خواست دستوری امّا ندید ب) این شیخ همیشه شاب، پیرترین و جوان‌ترین شاعر زبان فارسی، هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مِهر یک پرستار.	۰/۵
۱۷	آرایهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) اتّفاقاً شیرین‌زبان و نقّال هم بود. (استعاره - حس‌آمیزی) ب) بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خفتی / «رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن» (تضمین - تلمیح)	۰/۵
۱۸	در کدام گزینه هر دو آرایهٔ ذکرشده برای بیت درست است؟ الف) در خواب دوش، پیری در کوی عشق دیدم با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن (تشبیه - ایهام تناسب) ب) چه اندیشید آن‌دم، کس ندانست که مژگانش به خون دیده تر شد (جناس - مجاز)	۰/۲۵
۱۹	واژهٔ «جهان» در کدام گزینه آرایهٔ «مجاز» ندارد؟ الف) ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند، مردود همهٔ جهان گشت. ب) کشتی‌ها و جهانگردهایشان را به دورترین نقاط جهان فرستادند. ج) حاجت‌گه جملهٔ جهان اوست محراب زمین و آسمان اوست	۰/۲۵
۲۰	آرایهٔ مشترک دو مصراع بیت «وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم / دل بر عبور از سدّ خار و خاره بندیم» چیست؟ (به‌جز کنایه و مراعات نظیر)	۰/۲۵
۲۱	در کدام گزینه، نام یکی از پدیدآورندگان دو اثر، نادرست آمده است؟ الف) حملهٔ حیدری: باذل مشهدی - تذکرة‌الاولیا: عطّار ب) منطق‌الطّیر: عطّار - روضهٔ خُلد: مجد خوافی ج) پیامبر و دیوانه: جبران خلیل جبران - پرنده‌ای به نام آذرباد: ریچارد باخ د) هم‌صدا با حلق اسماعیل: قیصر امین‌پور - جوامع‌الحکایات و لوامع‌الرّوایات: محمّد عوفی	۰/۲۵
۲۲	کدام گزینه نادرست است؟ الف) خالق اثر «فرهاد و شیرین» وحشی بافقی است. ب) کتاب «بهارستان» و «تحفة‌الاحرار» هر دو از آثار جامی هستند. ج) شعر «نیکی» از بوستان سعدی در حوزهٔ ادبیات غنایی است. د) «چهارپاره» بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و سیاسی به کار می‌رود.	۰/۲۵
۲۳	مولانا به درخواست (صلاح‌الدّین زرکوب - حسام‌الدّین چلبی) کتاب (غزلیات شمس - مثنوی معنوی) را سرود.	۰/۵
۲۴	کدام گزینه، مصراع دوم بیت زیر است؟ «خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد .....» الف) عشق امّا کی خبر از شنبه و آدینه دارد؟ ب) عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۵	بیت زیر را کامل کنید. «..... به چشمان من کیمیا خاک توست»	۰/۵
۲۶	با واژه‌های «از - بی - دارد - تو - حالتی - حتّی - مهربانی - کینه» یک مصراع درست بنویسید.	۰/۲۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۷	با توجّه به ابیات زیر پاسخ دهید. ۱) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون‌همّتانند بی‌مغز و پوست ۲) گرت ز دست بر آید، چو نخل باش کریم / ورت ز دست نیاید، چو سرو باش آزاد الف) مفهوم مشترک مصراع‌های اوّل چیست؟ ب) ویژگی افراد کوتاه‌همّت چیست؟	۰/۵
۲۸	منظور شاعر از «تخت و نگین» و «اهریمن» در بیت زیر چیست؟ «فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید»	۰/۵
۲۹	با توجّه به متن زیر، پاسخ دهید. «و این مردِ بزرگ و دبیرِ کافی، به نشاط، قلم درنهاد. تا نزدیک نمازِ پیشین، از این مهمّات فارغ شده بود و خَیلتاشان و سوار را گسیل کرده، پس، رُقعَتی نبشت به امیر و هر چه کرده بود، باز نمود و مرا داد.» الف) منظور از «مهمّات» چه کاری است؟ ب) گویندهٔ متن کیست؟	۰/۵
۳۰	«او» در بیت زیر به چه اشاره دارد؟ گویندهٔ بیت کیست؟ «کز عشق به غایتی رسانم / کاو ماند اگر چه من نمانم»	۰/۵
۳۱	با توجّه به ابیات زیر پاسخ دهید. ۱) هنر خوار شد، جادویی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند ۲) بدان محضر اژدها ناگزیر / گواهی نوشتند بُرنا و پیر الف) در دوران ضحّاک چه بر سر لیاقت و شایستگی آمد؟ ب) واژهٔ «ناگزیر» چه مفهومی را می‌رساند؟ ج) محتوای «محضر» چه بود؟	۰/۷۵
۳۲	با توجّه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «مگر نه راهنمای ما هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را بیدار کند و رهزنان کوه و دشت را بترساند؟» الف) سرایندهٔ متن کیست؟ ب) «تو» به چه کسی اشاره دارد؟	۰/۵
۳۳	با توجّه به عبارت و بیت زیر، پاسخ دهید. ۱) زور داری، چون نداری علم کار / لاف آن نتوان به آسانی زدن ۲) مردان، بار را به نیروی همّت و بازوی حمیّت کشند، نه به قوّت تن. الف) در هر مورد، برتری با چیست؟ ب) در مورد اوّل چه کاری معادل «لاف زدن» است؟	۰/۷۵
۳۴	معنی عبارات و ابیات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. الف) امیر مسعود شبگیر برنشست و به کران رود هیرمند رفت. (۰/۷۵) ب) خاک در کمال مذلّت با حضرت عزّت ناز می‌کند. (۰/۵) ج) دام از جای برگیریم که رهایش ما در آن است. (۰/۵) د) به شتر افسارگسیخته می‌مانی، شلخته و هردم‌بیل. (۰/۵) هـ) در نابستهٔ احسان گشاده است. (۰/۲۵) و) فرض است فرمان بردن از حکم جلودار / گر تیغ بارد، گو ببارد، نیست دشوار (۰/۷۵) ز) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب / ز هم رد نمودند هفتاد حرب (۰/۷۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۳۹

موضوع آزمون: جامع (۵) - شبیه‌ساز نهایی

صفحات پاسخ: ۱۸۷ تا ۱۸۸

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: همهٔ رشته‌های نظری	تألیفی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**در هر دو مورد زیر، مترادف واژهٔ «بار» وجود دارد.** ☐ درست ☐ نادرست **الف)** به بچّه‌ها اجازهٔ بیرون آمدن از آسایشگاه نمی‌دادند. **ب)** بر مصطفی بهر رخصت دوید از او خواست دستوری امّا ندید	۰/۲۵
۲	**معنای واژگان مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** ناگاه صیّادی بدحالِ خَشن‌جامه، جالی بر گردن و عصایی در دست، روی بدان درخت نهاد. **ب)** هر یک از ما در واقع صورتی از مرغ حقیقت هستیم، صورتی از آزادی مطلق.	۰/۵
۳	**مقابل واژهٔ «طریقت» را در بیت «دفاع از وطن، کیش فرزانگی‌ست / گذشتن ز جان، رسم مردانگی‌ست» مشخّص کنید.**	۰/۲۵
۴	**در متن زیر چند نادرستی املایی وجود دارد؟** **«می‌شنویم که قاضیِ بُست، بوالحسنِ بولانی و پسرش بوبکر سخت تنگدست‌اند و از کس چیزی نستانند و اندک‌مایع ضَیعَتی دارند. یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر، تا خویشتن را ضَیعَتکی هلال خرند و فَراخ‌تر بتوانند زیست و ما حقّ این نعمتِ تندرستی که بازیافتیم، لَختی گزارده باشیم.»** **الف)** یک **ب)** دو **ج)** سه **د)** چهار	۰/۲۵
۵	**در هر گزینه، یک نادرستی املایی وجود دارد؛ درست آن را بنویسید.** **الف)** آقایانِ محترم! علما! روحانیّونِ حوضه‌ها! با مغزهایتان با حکومت طرف شوید، با قلب‌هایتان با خدا. **ب)** آن را مثل بلبل می‌خواندم! مَسهور کار خود بودم؛ ابداً توجّهی به ماجرای شروع‌شده نداشتم. **ج)** نگاه فزون‌خاهانه و دهشت‌بار روس‌ها به فراتر از این‌ها دوخته شده بود.	۰/۷۵
۶	**در چهار گروه واژه نادرستی املایی وجود دارد؛ درست آن‌ها را بنویسید.** **«ظرافت و نکته‌سنجی - فرض و ضروری - مرثیه و تعذیه - یغور و درشت - محیب و هولناک - صواب و صلاح - اعزاز و اکرام - حرب و نذاع - طوع و رغبت - خبیث و بدذات - محوّطه و صهن»**	۱
۷	**با توجّه به متن زیر پاسخ دهید.** **«آقای معلّم عربی با همان لهجه گفت: «بچّه، می‌خواستی زودتر بگی، جونت بالا بیاد، اوّل می‌گفتی. حالا فردا وقتی مدرسه تعطیل شد، بیا شاه‌چراغ دم دکون میز سلیمون عینک‌ساز.»** **الف)** شاخص را بیابید. **ب)** یک صفت فاعلی بیابید و ساختار آن را بیان کنید.	۰/۷۵
۸	**با توجّه به متن زیر پاسخ دهید.** **«این مردِ بزرگ و دبیرِ کافی، به نشاط، قلم درنهاد. تا نزدیک نمازِ پیشین، از این مهمّات فارغ شده بود و خَیلتاشان و سوار را گسیل کرده، پس، رُقعَتی نبشت به امیر و هر چه کرده بود، باز نمود و مرا داد.»** **الف)** دو نوع حرف ربط در متن مشاهده می‌شود. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** سه واژه در متن وجود دارد که وضعیت آن‌ها در گذر زمان همانند واژهٔ «شوخ» است. ☐ درست ☐ نادرست **ج)** جملهٔ مشخّص‌شده را به شیوهٔ کهن مجهول کنید. **د)** در اوّلین جمله، قید را مشخّص کنید.	۱
۹	**نقش‌های تبعی را مشخّص کنید و نوع آن‌ها را بنویسید.** **الف)** برای من مگریّ و مگو دریغ! دریغ! به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد **ب)** خویشان همه در نیاز با او هر یک شده چاره‌ساز با او	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۰	**با توجّه به بیت «ز بس گرد از آن رزمگه بردمید / تن هر دو شد از نظر ناپدید» پاسخ دهید.** **الف)** جملهٔ دوم را به شیوهٔ عادی بنویسید. **ب)** واژهٔ «دو»، صفت است یا مضاف‌الیه؟	۰/۵
۱۱	**توضیح کدام گزینه نادرست است؟ درست آن را بنویسید.** **«چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش ز دیوار محرابش آمد به گوش»** **الف)** در بیت بالا ضمایر پیوسته به‌ترتیب در نقش‌های «مفعول» و «مضاف‌الیه» به کار رفته‌اند. **«ای کعبه به داغِ ماتمت، نیلی‌پوش وز تشنگی‌ات، فرات در جوش‌وخروش»** **ب)** بیت بالا با نقش «نهاد» شروع می‌شود و سه ترکیب اضافی در بیت وجود دارد.	۰/۵
۱۲	**با توجّه به متن «مردم با سنگ‌پاره و ابزار دهقانی، در برابر متجاوزان ایستادند و سینه‌ها را سپر گلوله‌های آتشین ساختند» پاسخ دهید.** **الف)** در متن بالا دو صفت نسبی وجود دارد؛ آن‌ها را بیابید. **ب)** چند نقش تبعی وجود دارد؟	۰/۷۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۳	**در تمامی گزینه‌ها آرایه‌های تشبیه و استعاره، هر دو، وجود دارند به‌جز ...** **الف)** موج‌های سنگین و افسارگسیختهٔ ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بود. **ب)** گاه سفر آمد برادر ره دراز است پروا مکن بشتاب همّت چاره‌ساز است **ج)** چو آن آهنین‌کوه آمد به دشت همه رزمگه کوه فولاد گشت	۰/۲۵
۱۴	**آرایهٔ مشترک دو بیت زیر چیست؟ (به غیر از کنایه و مراعات نظیر)** **الف)** می‌گفت، گرفته حلقه در بر کامروز منم چو حلقه بر در **ب)** بدو گفت مهتر به روی دژم که برگوی تا از که دیدی ستم؟	۰/۲۵
۱۵	**آرایهٔ نامناسب هر بیت را مشخّص کنید.** **الف)** نهان می‌گشت روی روشن روز به زیر دامن شب در سیاهی (استعاره - جناس - تشبیه) **ب)** کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست؟ چرا به دانهٔ انسانت این گمان باشد؟ (تشبیه-حسن‌تعلیل-تلمیح) **ج)** بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خفتی/ «رو، سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن.» (مجاز - تضمین - سجع) **د)** در آن باران تیر و برق پولاد میان شام رستاخیز می‌گشت (ایهام تناسب - حس‌آمیزی - مجاز)	۱
۱۶	**در بیت «ببین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست»:** **الف)** «لاله» نماد چیست؟ **ب)** چرا مصراع دوم دارای آرایهٔ «تناقض» است؟ **ج)** واژهٔ «باغ» ..... از «کشور» است.	۱
۱۷	**تلمیح به کار رفته در بیت «گاه سفر شد باره بر دامن برانیم / تا بوسه‌گاه وادی ایمن برانیم» را توضیح دهید.**	۰/۵
۱۸	**گوته متن زیر را به تأثیرپذیری از کدام شاعر سروده است؟** **«مگر نه راهنمای ما هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را بیدار کند و رهزنان کوه و دشت را بترساند؟»** **الف)** سعدی **ب)** حافظ	۰/۲۵
۱۹	**کدام گزینه نادرست است؟** **الف)** علّت شهرت جلال‌الدّین محمّد به «رومی» یا «مولای روم»، اقامت طولانی وی در شهر قونیه بوده است. **ب)** شعر «زاغ و کبک» از «تحفةالاحرار» جامی است. **ج)** حسام‌الدّین از مولانا درخواست نمود کتابی به‌طرز «الهی‌نامهٔ» سنایی یا «اسرارنامهٔ» عطّار به نظم آرد. **د)** از شاعران «چهارپاره سرا» می‌توان به «فریدون مشیری» و «حمیدی شیرازی» اشاره کرد.	۰/۲۵
۲۰	**الف) یک اثر از «نادر ابراهیمی» نام ببرید.** **ب) یک اثر دیگر از پدیدآورندهٔ «بهارستان» بنویسید.**	۰/۵
۲۱	**مصراع‌های کدام بیت به درستی کنار هم قرار نگرفته‌اند؟ درست آن را بنویسید.** **الف)** کسی کز بدی، دشمن میهن است به یزدان، که بدتر ز اهریمن است **ب)** زین همرهان سست عناصر دلم گرفت کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۲	بیت زیر را کامل کنید. «..... خاک ایـن ویرانه‌ها بویـی از آن گنجینه دارد»	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۳	هر آیه را به عبارت مرتبط با خود وصل کنید. **ستون اوّل** الف) اگر شما مرا نمی‌شناسید، من شما را می‌شناسم، باشید تا من سر از این خواب خوش بردارم، اسامی شما را یک به یک برشمارم. ب) طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد و به نرمی و حُسن خُلق، آنان را به راه راست می‌آورد. **ستون دوم** ۱) «... وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولاً.» ۲) «اذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى. فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى.» ۳) «وَ عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ ...»	۰/۵
۲۴	تفاوت مفهومی قسمت‌های مشخّص‌شده را بیان کنید. الف) دریـادلان، راه سـفر در پیـش دارنـد پـا در رکاب راهـوار خویـش دارنـد ب) پدرم دریادل بود؛ در لاتی کارِ شاهان را می‌کرد.	۰/۵
۲۵	تمامی قسمت‌های مشخّص‌شده به یک نفر اشاره دارند، به‌جز ... الف) یکی از رهبرانِ ما، سال‌ها پیش، از مشروعیّت سخن گفته است و در اسلام، شرع مُقدّم بر شرط است. ب) ما در سایهٔ خورشیدی‌ترین مرد قرن به بارِ عامِ رحمت الهی راه یافتیم. ج) یعنـی کلیـم آهنـگ جـان سـامری کـرد ای یـاوران بایـد ولـی را یـاوری کـرد د) شهرِ سرد / مهتابِ سرد/ یک تاریخ سرما / و جوانی که با آتشِ درون، پیوسته در مخاطرهٔ سوختن بود.	۰/۲۵
۲۶	جملهٔ (الف) از کتاب کلیله و دمنه و جملهٔ (ب) از کتاب «روزها» انتخاب شده است. در کدام مورد از «تقدیر»، گِله شده است؟ چرا؟ الف) مرا قضای آسمانی در این ورطه کشید. ب) هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبهٔ ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.	۰/۵
۲۷	در عبارت زیر کدام ویژگی توصیف نشده است؟ «کشتی‌گیری بود که در زورآزمایی شهره بود؛ بدر در میدان او هلالی بودی و رستم به دستان او زالی.» الف) نیرومندی ب) شجاعت ج) بخشندگی د) ناتوانی	۰/۲۵
۲۸	نهادِ کدام فعل، متفاوت است؟ الف) خروشـان همـی رفـت نیـزه بـه دسـت کـه ای نامـداران یزدان‌پرسـت ب) همـی رفـت پیـش انـدرون مـرد گـرد سـپاهی بـر او انجمـن شـد، نـه خُـرد ج) بدانسـت خـود کافریـدون کجاسـت سـر انـدر کشـید و همـی رفـت راسـت د) همـی رفـت منـزل بـه منـزل چـو بـاد سـری پـر ز کینـه، دلـی پـر ز داد	۰/۲۵
۲۹	بیت «چه از تیر و چه از تیغ، شما روی نتابید / که در جوشنِ عشقید، که از کرب و بلایید» با کدام بیت هم‌مفهوم است؟ الف) مگـو سـوخت جـان مـن از فـرط عشـق خموشـی اسـت هـان، اوّلیـن شـرط عشـق ب) بـزن زخـم، ایـن مرهـم عاشـق اسـت کـه بی‌زخـم مـردن، غـم عاشـق اسـت	۰/۲۵
۳۰	قسمت‌های مشخّص‌شده چه کسانی را معرفّی می‌کنند؟ الف) شیخ گفت: «یا عبدالکریم، حکایت‌نویس مباش، چنان باش که از تو حکایت کنند!» ب) این شیخ همیشه شاب، معلّم اوّل، که هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مِهر یک پرستار.	۰/۵
۳۱	همهٔ عبارات مشخّص‌شده، بیان‌کنندهٔ «معشوق» هستند به‌جز ... الف) ای آفتـاب حسـن بـرون آ دمـی ز ابـر کان چهـرهٔ مشعشـع تابانـم آرزوسـت ب) چـون رایـت عشـق آن جهانگیـر شـد چـون مـه لیلـی آسـمان‌گیر ج) بـه ترانه‌هـای شـیرین بـه بهانه‌هـای زرّیـن بکشـید سـوی خانـه، مـه خـوب خوش‌لقـا را	۰/۲۵
۳۲	مفهوم قسمت مشخّص‌شده چیست؟ «آبی‌تـر از آنیـم کـه بی‌رنـگ بمیریـم از شیشـه نبودیـم کـه بـا سـنگ بمیریـم»	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۳۳	چرا «حمیدی شیرازی» شعر «در امواج سند» را با ابیات زیر شروع کرده است؟ «بـه مغـرب، سـینه‌مالان قـرص خورشـید نهـان می‌گشـت پشـت کوهسـاران فـرو می‌ریخـت گـردی زعفران‌رنـگ بـه روی نیزه‌هـا و نیـزه‌داران»	۰/۲۵
۳۴	با توجّه به متن زیر، ویژگی اخباری که به امیرمسعود می‌رسید، چه بود؟ «تـا ایـن عارضه افتاده بود، بونصر نامه‌های رسـیده را، به خـطّ خویش، نکُت بیرون می‌آورد و از بسـیاری نکُت، چیزی که در او کَراهیَتی نبود، می‌فرستاد فرودِ سرای، به دستِ من و من به آغاجیِ خادم می‌دادم و خیرخیر جواب می‌آوردم.»	۰/۲۵
۳۵	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان معنا کنید. الف) یقیـن مـرد را دیـده، بیننـده کـرد شـد و تکیـه بـر آفرینـنـده کـرد (۰/۵) ب) دلـم را بـده عـزم بـر بندگی نـه چـون بی‌غمانـم هوسـناک کـن (۰/۵) ج) چـو غلتیـد در خـاک آن ژنده‌فیـل بـزد بوسـه بـر دسـت او جبرئیـل (۰/۵) د) بـرای مـن مگـریّ و مگـو دریـغ! دریـغ! بـه دام دیـو درافتـی، دریـغ آن باشـد (۰/۵) هـ) هر دو چنان بودیم که گویی در پالیز سعدی می‌چریدیم. (۰/۵) و) ثقت دوستان به کرم عهد تو بیفزاید و به جدّ و رغبت بندهای ایشان تمام ببرید. (۱) ز) مثل قوّال‌ها صورتک زدی. (۰/۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۴۰

موضوع آزمون: جامع (۶) - شبیه‌ساز نهایی

صفحات پاسخ: ۱۸۸

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: همهٔ رشته‌های نظری	تألیفی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	واژگان متضاد را بیابید. الف) عقیدت ارباب مودّت بدین خصلت پسندیده و سیرت ستوده در موالات تو صافی‌تر گردد. ب) با خیانت برخی از دشمنان خانگی عبّاس‌میرزا، سرانجام دفتر جنگ به نفع روس‌ها بسته شد.	۰/۲۵
۲	در عبارت و ابیات زیر، سه واژه وجود دارند که مترادف یکدیگرند؛ آن‌ها را بیابید. الف) محمّدبن حسین خطیبی به سبب هراس از بی‌رحمی‌ها و کشتار لشکر مغول و رنجش از خوارزم‌شاه، ناچار از بلخ مهاجرت کرد. ب) فلـک باخـت از سـهم آن جنـگ، رنـگ بـود سـهمگین جنـگ شـیر و پلنـگ ج) بـه حشـرم بـده نامـه در دسـت راسـت ز هولـم در آن روز بی‌بـاک کـن	۰/۲۵
۳	مترادف واژهٔ مشخّص‌شده، در کدام گزینه آمده است؟ «گـرت ز دسـت برآیـد، چو نخل بـاش کریم ورت ز دسـت نیایـد، چـو سـرو بـاش آزاد» الف) آنگاه به جدّ و رغبت بندهای ایشان تمام ببرید و مطلَق و ایمِن بازگشتند. ب) اوست که عادل مطلق است و خوان عدل خود را بر همگان گسترده.	۰/۲۵
۴	کدام‌یک معنای واژهٔ مشخّص‌شده نیست؟ «بیامـد بـه درگاه سـالار نـو بدیدنـدش آنجـا و برخاسـت غَـو» الف) نفیر ب) بانگ ج) نهیب د) غریو	۰/۲۵
۵	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) تا خویشتن را ضَیعَتَکی (هلال - حلال) خرند و فَراخ‌تر بتوانند زیست. ب) پدرت حق داشت، باید حماقت را کنار (بگزاری - بگذاری)، به دیگران بپیوندی. ج) حیرت‌زده گچ را انداخت و (قریب - غریب) به یک دقیقه بِرّ و بِرّ چشم به عینک و قیافهٔ من دوخت.	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۶	**نادرستی‌های املایی را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید.** **الف)** در هر ذرّه از آن گل، دلی تئبیه می‌کرد و آن را به نظر عنایت، پرورش می‌داد. **ب)** چون از پادشاهی ضحّاک و جفاهای او آگاه می‌شود، عذم می‌کند که از وی انتقام گیرد. **ج)** گنجه با واپسین رمغ‌هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می‌کشید.	۰/۷۵
۷	**املای دو واژه نادرست است؛ درست آن‌ها را بنویسید.** **«صورتک و ماسک - مهیب و ترسناک - قدّاره و شمشیر - ثقت و اعتماد - ورطه و محلکه - اسرار و الحاح - محراب و معبد»**	۰/۵
۸	**با توجّه به ابیات زیر درستی یا نادرستی عبارت‌های داده‌شده را بررسی کنید.** **«به شهر اندرون هر که بُرنا بدند — چه پیران که در جنگ، دانا بدند** **سوی لشکر آفریدون شدند — ز نیرنگ ضحّاک بیرون شدند»** **الف)** واژگان ردیف در بیت اوّل و دوم «اسنادی» هستند. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** «برنا و دانا» هر دو ساختار «صفت فاعلی» دارند. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
۹	**با توجّه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«یاران مولانا که پژمردگی و دل‌تنگی او را در غیبت شمس دیده بودند، از کردارِ خود پشیمان شدند و روی به مولانا آوردند. مولانا عذرشان را پذیرفت و فرزند خود، سلطان ولد را، به طلب شمس روانهٔ دمشق کرد.»** **الف)** جملهٔ پیرو را مجهول کنید. **ب)** نقش تبعی بدل را بیابید. **ج)** در چهارمین جمله چند گروه اسمی وجود دارد؟	۰/۷۵
۱۰	**با توجّه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«صیّادْ شادمان گشت و گُرازان به تگ ایستاد، تا ایشان را در ضبط آرد و کبوتران اضطرابی می‌کردند و هر یک خود را می‌کوشید.»** **الف)** در چندمین جمله حذف شناسهٔ فعل وجود دارد؟ **ب)** هر دو «را» مفعولی هستند. ☐ درست ☐ نادرست **ج)** قید را مشخّص کنید.	۰/۷۵
۱۱	**با توجّه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **۱) ز هر سو بر سواری غلت می‌خورد — تن سنگین اسبی تیرخورده** **۲) در آن تاریک شب می‌گشت پنهان — فروغ خرگه خوارزمشاهی** **۳) شبی را تا شبی با لشکری خرد — ز تن‌ها سر، ز سرها خود افکند** **الف)** در کدام بیت «صفت مفعولی» مشاهده می‌شود؟ **ب)** اگر بیت دوم را به شیوهٔ عادی بنویسیم واژهٔ ..... در ابتدای جمله قرار می‌گیرد. **ج)** در کدام بیت وابستهٔ پیشین وجود ندارد؟ **د)** کدام فعل قابلیت مجهول شدن دارد؟	۱
۱۲	**با توجّه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«پدرم بد و بیراه می‌گفت. مادرم شماتتم می‌کرد، می‌گفت: «جلو پایت را نگاه نمی‌کنی.»** **الف)** چند ضمیر پیوسته در عبارت وجود دارد؟ **ب)** نقش چندمین ضمیر پیوسته با دیگر ضمیرها متفاوت است؟	۰/۵
۱۳	**زمان و نوع دقیق فعل نخستین جمله را بنویسید.** **«شهری که داشت خود را برای استقبال از بهار آماده می‌کرد، اینک بستر فوران خشم و آز دشمن شده بود.»**	۰/۲۵
۱۴	**در کدام بیت «منادا» مشاهده نمی‌شود؟** **الف)** گاه سفر آمد برادر، ره دراز است — پروا مکن، بشتاب، همّت چاره‌ساز است **ب)** هلا منکر جان و جانان ما — بزن زخم انکار بر جان ما **ج)** ای کعبه به داغِ ماتمت، نیلی‌پوش — وز تشنگی‌ات، فرات در جوش‌وخروش **د)** جانان من برخیز و آهنگ سفر کن — گر تیغ بارد، گو ببارد، جان سپر کن	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۵	**هر بیت را به آرایه‌های ویژهٔ خود مرتبط کنید.** **الف** الف) نخست آن سیه‌روز و برگشته‌بخت / برافراخت بازو چو شاخ درخت ب) خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو ج) بزن زخم، این مرهم عاشق است / که بی‌زخم مردن غم عاشق است د) فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید هـ) به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرّین / بکشید سوی خانه، مه خوب خوش‌لقا را و) در آن باران تیر و برق پولاد / به دنبال سر چنگیز می‌گشت **ب** ۱) پارادوکس - تشبیه ۲) استعاره - حس‌آمیزی ۳) تشبیه - مجاز ۴) ایهام تناسب - مجاز ۵) تلمیح - مجاز ۶) استعاره - جناس	۱/۵
۱۶	**با توجّه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«آن چه بود؟ گوهر (۱) محبّت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند و بر مُلک و ملکوت عرضه داشته، هیچ‌کس استحقاق خزانگی و خزانه‌داری آن گوهر (۲) نیافته، خزانگی آن را دل آدم لایق بود.»** **الف)** «گوهر» شمارهٔ ..... استعاره دارد. **ب)** مجاز را بیابید. **ج)** متن به کدام آیهٔ شریفه تلمیح دارد؟ ۱) اذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى. فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى. ۲) «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا و ...»	۰/۷۵
۱۷	**با توجّه به عبارت زیر پاسخ دهید.** **«از شعله / به خاطر روشنایی‌اش / سپاسگزاری کن، / چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می‌ایستد، / از یاد مبر.»** **الف)** آرایهٔ مشترک قسمت‌های مشخّص‌شده چیست؟ **ب)** مفهوم هر یک را بنویسید.	۰/۷۵
۱۸	**نوع ادبی هر یک از ابیات زیر را مشخّص کنید.** الف) برو شیر درّنده باش، ای دغل / میندار خود را چو روباه شل ب) یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد / ای یاوران باید ولی را یاوری کرد	۰/۵
۱۹	**خالق دو اثر نادرست است؛ درست آن‌ها را بنویسید.** **«سه دیدار: نادر ابراهیمی - پرنده‌ای به نام آذرباد: سودابه پرتوی - لیلی و مجنون: نظامی - روزها: رسول پرویزی»**	۰/۵
۲۰	**ابیات زیر را کامل کنید.** الف) ..... / خاک این ویرانه‌ها بویی از آن گنجینه دارد ب) ..... / به خون من آن ذرّه آغشته باد	۱
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۱	**شاعر در بیت «دلم را بده عزم بر بندگی / نه چون بی‌غمانم هوسناک کن» ویژگی انسان‌های بی‌تفاوت را چه می‌داند؟**	۰/۲۵
۲۲	**با توجّه به متن زیر از داستان «آذرباد» به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«هزاران سال ما برای پیدا کردن کلّهٔ ماهی‌ها و نانِ مانده در میان قایق‌ها و صخره‌ها تلاش کرده‌ایم و حالا دلیل دیگری برای زندگی داریم: آموختن، یافتن و آزاد بودن. تنها اندکی مهلت به من بدهید تا به شما نشان بدهم که چه یافته‌ام. مرغان دریایی حاضر نشدند عظمت آنچه را که می‌توانستند در پرواز بیابند، بپذیرند.»** **الف)** وجه اشتراک متن بالا با عبارت «مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند» چیست؟ **ب)** مصداق «پنجره‌های باز و نورگیر» در متن «آذرباد» چیست؟	۰/۵
۲۳	**با توجّه به متن زیر از داستان «دیدار» به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«همه جا خواهند گفت که آقای مدرّس، مَردِ خوب و شوخ‌طبعی است که سخنانِ نمکین بسیار می‌گوید امّا مسائل جدّیِ قابل تأمّل، چندان که باید، در چنته ندارد و دشمنان شما و ملّت و دین بهانه خواهند یافت و با آن بهانه، نه فقط شما را بلکه ما را که شما پرچمدارمان هستید، خواهند کوبید و لِه خواهند کرد ... باز، سلطهٔ خاموشی.»** **الف)** گویندهٔ جملات کیست؟ **ب)** مفهوم جملهٔ مشخّص‌شده چیست؟ **ج)** منظور از «سلطهٔ خاموشی» ..... است.	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۴	در عبارت «در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ موافقت اولی‌تر» چه چیزی را «برتر» می‌دانند؟	۰/۲۵
۲۵	در بیت «در غزا بر پهلوانی دست یافت / زود شمشیری برآورد و شتافت» منظور از «پهلوان» کیست؟	۰/۲۵
۲۶	با توجّه به موارد زیر پاسخ دهید. یک) با جوانان چو دست بگشادی پای گردون پیر بربستی دو) مردان، بار را به نیروی همّت و بازوی حمیّت کشند، نه به قوّت تن. سه) زور داری چون نداری علم کار لاف آن نتوان به آسانی زدن الف) در عبارت ..... «غیرت و اراده» ستایش شده است و در عبارت ..... «ادّعای بیهوده» سرزنش شده است. ب) بیت اوّل توصیف قدرت جسمانی است یا اراده و غیرت؟	۰/۷۵
۲۷	با توجّه به متن به پرسش‌ها پاسخ دهید. «از لحاظ آشنایی با ادبیات، سعدی برای من به منزلهٔ شیر آغوز بود برای طفل که پایهٔ عضله و استخوان‌بندی او را می‌نهد. ذوق ادبی من از همان آغاز با آشنایی با این آثار، پرتوقّع شد و خود را بر سکّوی بلندی قرار داد. از آنجا که مربّی کارآزموده‌ای نداشتم، در همین کورمال کورمالِ ادبی آغاز به راه رفتن کردم. بعدها اگر به خود جرئت می‌دادم که چیزهایی بنویسم، از همین آموختن سرِ خود و ره‌نوردیِ تنهاوش بود که: به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا (سنایی)» الف) قسمت مشخّص‌شده چه مفهومی دارد؟ ب) منظور دکتر اسلامی ندوشن از «شربت خوردن» چیست؟ ج) مفهوم کلی بیت از دیدگاه «سنایی» چیست؟	۰/۷۵
۲۸	آخرین اقدام ضحّاک برای مقابله با فریدون چه بود؟	۰/۲۵
۲۹	عبارت «حسن سیرت را با صباحت توأم داشتن» چه مفهومی را می‌رساند؟	۰/۲۵
۳۰	به نثر روان بازگردانید. الف) ما به فلک می‌رویم عزم تماشا که راست؟ (۰/۵) ب) پروردهٔ عشق شد سرشتم جز عشق مباد سرنوشتم (۰/۵) ج) مراسم آن سال تنها لُعابی از تشریفات به رو داشت. دربار از درون در تب و تاب و التهاب بود. (۰/۵) د) به پاس هر وجب خاکی از این ملک چه بسیار است، آن سرها که رفته (۰/۵) هـ) نامه‌ها گسیل کرده شود، تو باز آی. بازگشتم با نامهٔ توقیعی و این حال‌ها را با بونصر بگفتم. (۰/۷۵) و) هلا منکر جان و جانان ما بزن زخم انکار بر جان ما (۰/۵) ز) اختلاف صیّادان آنجا متواتر. زاغی بر درختی بزرگ گشن خانه داشت. (۰/۷۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۴۱

موضوع آزمون: جامع (۷) - شبه‌نهایی ۱۴۰۳ (صبح)

صفحات پاسخ: ۱۸۹

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: کلیهٔ رشته‌ها	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۲/۰۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی صحیح واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) حق تعالی عزرائیل را بفرمود: «برو؛ اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و به اجبار، برگیر و بیاور». (اطاعت - کراهت) ب) تو شاهی وگر اژدهاپیکری بباید زدن داستان، آوری (به‌طور قطع - احتمالاً)	۰/۵
۲	کدام واژهٔ داخل کمانک از نظر املایی درست است؟ الف) عزیزترین رفقای من که حُسن سیرت را با (صَباحت - سَباحت) توأم داشت، لبخندی زده، گفت: «من می‌خواهم با مایهٔ اندک، بازرگانی را پیش گیرم.» ب) من (قُلا - غُلا) کردم و روزی که پیرزن نبود، رفتم سر بقچه‌اش. ج) کشتی‌گیری بود که در زورآزمایی شهره بود؛ بدر در میدان او (هلالی - حلالی) بودی و رستم به دستان او زالی.	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۳	**در عبارت «می‌ترسم که اگر از گشادن عقده‌های من آغاز کنی، ملول شوی و بعضی از ایشان در بند بمانند و چون من بسته باشم - اگر چه ملالت به کمال رسیده باشد - اهمال جانب من جایز نشمری» واژهٔ مشخّص‌شده در کدام معنی نیامده است؟** **الف)** کوتاهی کردن **ب)** سهل‌انگاری کردن **ج)** آزرده کردن **د)** کم‌کاری کردن	۰/۲۵
۴	**کدام‌یک از واژگان مقابل نمی‌تواند معادل معنایی واژهٔ مشخّص‌شده باشد؟ (اندرونی - اتاق مخصوصِ خدمتگزاران - اتاق تشریفات)** **«بونصر نامه‌های رسیده را، به خطِّ خویش، نکت بیرون می‌آورد و چیزی که در او کَراهیّتی نبود، می‌فرستاد فرودِ سرای.»**	۰/۲۵
۵	**در کدام‌یک از عبارات زیر غلط املایی دیده می‌شود؟ آن را اصلاح کنید.** **الف)** ناگاه، آن دیدند که چون آب نیرو کرده بود و کشتی پر شده، نشستن و دریدن گرفت. آن‌گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و غریو خاست، امیر برخاست. **ب)** و چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناسحت بگزاردند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیّاد بجستم، مرا نیز از عهدهٔ لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب صیادت را به ادا رسانید.	۰/۷۵
۶	**در کدام‌یک از گزینه‌های زیر غلط املایی دیده نمی‌شود؟** **الف)** از آن‌ها که خورشید فریادشان / دمید از گلوی سحرزاده‌شان **ب)** بزن زخم، این مرحم عاشق است / که بی‌زخم مردن غم عاشق است **ج)** حلا منکر جان و جانان ما / بزن زخم انکار بر جان ما **د)** چه جانانه چرخ جنون می‌زنند / دف عشق با دست خون می‌زنند	۰/۲۵
۷	**کدام بیت به لحاظ املایی درست است؟** **الف)** سپر بر سر آورد شیر اله / علم کرد شمشیر آن اژدها **ب)** بیفشرد چون کوه پا بر زمین / بخوایید دندان به دندان کین	۰/۲۵
۸	**با توجّه به ابیات زیر، به سؤالات پاسخ دهید.** **«به روز مرگ، چو تابوت من روان باشد / گمان مبر، که مرا درد این جهان باشد** **برای من مگریّ و مگو دریغا! دریغا! / به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد»** **الف)** در بیت اوّل چند متمّم وجود دارد؟ **ب)** یک حرف ربط وابسته‌ساز مشخّص کنید. **ج)** کدام واژه در بیت دوم، نقش تبعی دارد؟ **د)** «مسند» در جملهٔ آخر، «صفت اشاره» است. ☐ درست ☐ نادرست	۱
۹	**در بیت «دریاب که مبتلای عشقم / آزاد کن از بلای عشقم»:** **الف)** نقش دستوری «م» در مصراع دوم ..... است. **ب)** جملهٔ هسته (پایه) را مشخّص کنید.	۰/۵
۱۰	**وضعیت کدام دو واژه در گذر زمان یکسان است؟** **الف)** سوفار - سوگند **ب)** کثیف - فتراک **ج)** سپر - رکاب	۰/۲۵
۱۱	**نوع حذف، در کدام عبارت متفاوت است؟** **الف)** درفشان لاله در وی، چون چراغی **ب)** نهان راستی، آشکارا گزند **ج)** شیران غرّیدند و به اتّفاق، آهو را از دام رهانید.	۰/۵
۱۲	**در بیت «بپویید کاین مهتر آهرمن است / جهان‌آفرین را به دل، دشمن است»:** **الف)** نوع وابستهٔ پیشین در جملهٔ دوم را بنویسید. **ب)** نقش واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید؟	۰/۵
۱۳	**در عبارت «با کشته شدن آغا محمّدخان، فتحعلی‌شاه بر تخت نشست. شاهزادهٔ نوجوان، میرزاعیسی قائم‌مقام را نه تنها وزیر خردمند، بلکه مرشد و پدر معنوی خود می‌دانست و بی‌اذن و خواست او دست به کاری نمی‌زد.»:** **الف)** مرجع ضمیر «او» در جملهٔ آخر، کدام واژه است؟ **ب)** یک وابستهٔ پیشین در جملهٔ دوم پیدا کنید و نوع آن را بنویسید.	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۴	**در عبارت زیر چند فعل مجهول وجود دارد؟** **«امیر گفت: در این دو سه روز، بار داده آید. نامه‌ها نبشته آمد. چون نامه‌ها گُسیل کرده شد، تو باز آی که پیغامی‌ست سویِ بونصر تا داده آید.»**	۰/۲۵
۱۵	**نوع صفت بیانی در کدام مصراع متفاوت است؟** **الف)** برو شیر درّنده باش، ای دغل — **ب)** برافراخت پس دست خیبرگشا **ج)** همی‌رفت پیش اندرون مرد گرد — **د)** که ای نامداران یزدان‌پرست	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۶	**در کدام‌یک از ابیات زیر، هر دو آرایهٔ تشبیه و استعاره دیده می‌شود؟** **الف)** به خوناب شفق در دامن شام — به خون آلوده، ایران کهن دید **ب)** نهان می‌گشت روی روشن روز — به زیر دامن شب در سیاهی	۰/۲۵
۱۷	**آرایهٔ مشترک، در مصراع اوّل ابیات زیر را بنویسید.** **الف)** از شبنم عشق، خاک آدم گل شد — صد فتنه و شور در جهان حاصل شد **ب)** سرنشتر عشق بر رگ روح زدند — یک قطره فرو چکید و نامش دل شد	۰/۲۵
۱۸	**واژهٔ «ماه / مه» در کدام بیت آرایهٔ استعاره نیست؟** **الف)** به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرّین — بکشید سوی خانه، مه خوب خوش‌لقا را **ب)** فرزند عزیز را به صد جهد — بنشاند چو ماه در یکی مهد **ج)** چون رایت عشق آن جهانگیر — شد چون مه لیلی آسمان‌گیر	۰/۵
۱۹	**در عبارت «یقین شد که من بازی جدیدی درآورده‌ام که او را دست بیندازم و مسخره کنم. ناگهان چون پلنگی خشمناک راه افتاد. اتّفاقاً این آقای معلّم لهجهٔ غلیظ شیرازی داشت و اصرار داشت که خیلی خیلی عامیانه صحبت کند. همین‌طور که پیش می‌آمد، با لهجهٔ خاصّش گفت: به به! مثل قوّال‌ها صورتک زدی؟»** **الف)** یک آرایهٔ حس‌آمیزی بیابید. **ب)** یک کنایه بیابید و مفهوم آن را بنویسید. **ج)** در جملهٔ پنجم، مشبّه و مشبّه‌به را مشخّص کنید.	۱/۲۵
۲۰	**با توجّه به جدول زیر، آرایهٔ مربوط به هر بیت را مشخّص کنید. (یک بیت اضافی است.)** **الف)** ای حقیقی‌ترین مجاز، ای عشق! — ای همه استعاره‌ها با تو **ب)** جانان من اندوه لبنان کشت ما را — بشکست داغ دیر یاسین پشت ما را **ج)** به پاس هر وجب خاکی از این ملک — چه بسیار است، آن سرها که رفته! **د)** چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر — چه باشی چو روبه به وامانده، سیر؟ **ب)** ۱) مجاز ۲) متناقض‌نما ۳) تلمیح	۰/۷۵
۲۱	**مهم‌ترین اثر نجم‌الدّین رازی (دایه) را نام ببرید.**	۰/۲۵
۲۲	**در کدام گزینه، نام نویسنده نادرست است؟** **الف)** روضهٔ خلد: مجد خوافی — **ب)** چشمهٔ روشن: غلامحسین یوسفی **ج)** شلوارهای وصله‌دار: رسول پرویزی — **د)** روزها: مجید واعظی	۰/۲۵
۲۳	**کتابی است عرفانی در مورد زندگی ابوسعید ابوالخیر؛ نام این کتاب (تذکرةالاولیا - اسرارالتّوحید) است و نویسندهٔ آن (محمّدبن منوّر - عطّار نیشابوری) نام دارد.**	۰/۵
۲۴	**ابیات زیر را کامل کنید.** **الف)** بازکشید از روش خویش پای — ..... **ب)** ..... — به چشمان من کیمیا خاک توست	۱

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۵	**مفهوم کدام‌یک از ابیات زیر متفاوت است؟** **الف)** یقین، مرد را دیده، بیننده کرد / شد و تکیه بر آفریننده کرد **ب)** کزین پس به کنجی نشینم چو مور / که روزی نخوردند پیلان به زور **ج)** زنخدان فرو برد چندی به جیب / که بخشنده، روزی فرستد زِ غیب **د)** نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش، رگ و استخوان ماند و پوست	۰/۲۵
۲۶	**با توجّه به مفهوم قسمت‌های مشخّص‌شده در عبارت «قاضی بسیار دعا کرد و گفت: این صلت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد.» دو ویژگی رفتاری و اخلاقی «قاضی بست» را بنویسید.**	۰/۵
۲۷	**در بیت «گو، یا رب از این گزاف‌کاری / توفیق دهم به رستگاری» مقصود شاعر از گزاف‌کاری چیست؟**	۰/۲۵
۲۸	**کدام‌یک از مفاهیم زیر از بیت داده‌شده، دریافت نمی‌شود؟** **«بدان شمشیر تیز عافیت‌سوز / در آن انبوه، کار مرگ می‌کرد»** **الف)** تیزی شمشیر / **ب)** پرشماری حریف **ج)** دلاوری فرمانده / **د)** وحشی‌گری دشمن	۰/۲۵
۲۹	**مقصود شاعر از قسمت مشخّص‌شده چیست؟** **«فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد / در غیرت ما نیست که در ننگ بمیریم»** **الف)** درخواست یک شعر دیگر / **ب)** درخواست فرصت کوتاه	۰/۵
۳۰	**شاعر در بیت زیر چه کاری را توصیه می‌کند؟** **«به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد»**	۰/۵
۳۱	**قسمت‌های مشخّص‌شده در عبارت «کبوتران را فرمود که فرود آیید. فرمان او نگاه داشتند و جمله بنشستند و آن موش را زِبرا نام بود، با دهای تمام و خرد بسیار.» بیانگر کدام ویژگی‌های کبوتران و زِبرا است؟** **الف)** کبوتران: ..... / **ب)** زبرا:	۰/۵
۳۲	**مفهوم کنایی دو بیت زیر به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟** **«ای کعبه به داغ ماتمت، نیلی‌پوش / وز تشنگی‌ات، فرات در جوش و خروش** **جز تو که فرات، رشحه‌ای از یم توست / دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش»** **الف)** نیلی‌پوشیِ کعبه **ب)** مشک به دوش کشیدنِ دریا **ج)** سوگواری عمیق برای تشنگی خودخواسته	۰/۲۵
۳۳	**در بیت «با جوانان چو دست بگشادی / پای گردون پیر بربستی» شاعر فردی را توصیف می‌کند که به لحاظ کدام جنبه، قوی است؟** **الف)** جسمی / **ب)** روحی	۰/۲۵
۳۴	**بر اساس مفهوم ابیات زیر، کدام دسته از افراد، مخاطب شاعر نیست؟** **«خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو** **همه سوی دوزخ نهادید روی / سپردید دل‌ها به گفتار اوی»** **الف)** شورشیان درباری / **ب)** افراد خدانترس **ج)** یاریگران اهریمن / **د)** دل‌سپردگان به ابلیس	۰/۲۵
۳۵	**در عبارت «ننه - خدا حفظش کند - هر وقت برای من و برادرم لباس می‌خرید، ناله‌اش بلند بود. متلکی می‌گفت که دو برادری مثل عَلَمَ یزید می‌مانید. می‌خواهید بروید آسمان، شوربا بیاورید.» کدام ویژگیِ مشترکِ نویسنده و برادرش توصیف شده است؟**	۰/۲۵
۳۶	**با توجّه به درس «در کوی عاشقان» و «غیبت شمس»، مفهوم بیت زیر در ارتباط با شخصیّتی فریبکار است یا معشوقی دست‌نیافتنی؟** **«اگر او به وعده گوید که دمی دگر بیایم / همه وعده مکر باشد، بفریبد او شما را**	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۳۷	**معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.** **الف)** خداوند این سخت نیکو کرد و شنوده‌ام که ابوالحسن و پسرش وقت باشد که به ده دِرَم درمانده‌اند. (۰/۵) **ب)** میان موج می‌رقصید در آب به رقص مرگ، اخترهای انبوه (۰/۵) **ج)** نعره‌های دَرهمِ شترهای حاملِ زنبورک، با آهنگ شیپورها درمی‌آمیخت. (۰/۵) **د)** چون به دل رسید، دل را بر مثال کوشکی یافت. (۰/۲۵) **هـ)** یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد ای یاوران، باید ولی را یاوری کرد (۰/۵) **و)** بیامد به درگاه سالار نو بدیدندش آن‌جا و برخاست غَو (۰/۵) **ز)** در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ موافقت اولی‌تر. (۰/۷۵) **ح)** کدام دانه فرو رفت در زمین که نَرُست؟ چرا به دانهٔ انسانت این گمان باشد؟ (۰/۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۴۲

موضوع آزمون: جامع (۸) - شبه‌نهایی ۱۴۰۳ (عصر)

صفحات پاسخ: ۱۸۹ تا ۱۹۰

امتحان نهایی: **فارسی ۲**	رشته: **کلیهٔ رشته‌ها**	تاریخ: **۱۴۰۳/۰۲/۱۵**	مدت امتحان: **۱۰۰ دقیقه**

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**در کدام‌یک از گزینه‌های زیر، معنی همهٔ واژه‌ها درست آمده است؟** **الف)** شماتت: ملامت / همگنان: هم‌نبردان **ب)** سهم: ترس / ژنده: خشمگین **ج)** کیهان: جهان / یکایک: ناگهان **د)** صباحت: اوّل صبح / مناسک: اعمال عبادی	۰/۵
۲	**معنی واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** نامه‌ها را می‌فرستاد فرود سرای، به دست من و من به آغاجی خادم می‌دادم و خیر خیر جواب می‌آوردم. **ب)** صداها و نعره‌های در هم شترهای حامل زنبورک، با آهنگ شیپور و طبل‌های جنگی درمی‌آمیخت.	۰/۵
۳	**املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **الف)** جلال‌الدّین محمّد به (اصرار - اسرار) مریدان و شاگردان پدر، مجالس درس و وعظ را به عهده گرفت. **ب)** پرچم روس‌ها در خاک آغشته به خون بی‌گناهان به (احتزاز - اهتزاز) درآمد.	۰/۵
۴	**در همهٔ گزینه‌ها به‌جز گزینهٔ ..... غلط املایی وجود دارد.** **الف)** اشتر طلبید و مهمل آراست. **ب)** من نهایت بُعد اختیار کردم که غُربت را خطر بسیار است. **ج)** حق تعالی چون اصناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام، بر کار کرد. **د)** سپیدهٔ آن روز شهر با نحیب و صفیر توپ و تفنگ روس‌ها باز شد.	۰/۲۵
۵	**با توجّه به معنی واژه‌ها، املای کلمات کدام گزینه تماماً درست است؟** **الف)** خالیگر: آشپز / سروش: فرشته **ب)** رشهه: قطره / محوّطه: پهنه **ج)** مستحقّان: نیازمندان / صفیر: فرستاده **د)** الحاح: پافشاری / مظاهرت: پشتیبانی	۰/۲۵
۶	**در گروه کلمات زیر دو غلط املایی بیابید و درست آن را بنویسید.** **«اندرز دادن و مناصحت - صلتِ فخر - شک و شائبه - مطاوعت و فرمانبری - مصامحه و ساده‌انگاری - افراط و تفریط - مهملی و بیکاری - صافی و پاکی - خایب و نااُمید - اذن و رخصت - امتناء و سر باز زدن»**	۱
۷	**با توجّه به بیت «چنان دید بر روی دشمن ز خشم / که شد ساخته کارش از زهر چشم» به سؤال پاسخ دهید.** **ضمیر «ش» در واژهٔ «کارش» با کدام کلمه در مصراع اوّل، نقش دستوری یکسانی دارد؟**	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۸	**با توجّه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید.** **گفت: «بونصر را بگوی که امروز دُرُستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علّت و تب تمامی زایل شد.» من بازگشتم و این چه رفت، با بونصر بگفتم. سخت شاد شد و ... .** **الف)** معادل امروزی فعل مجهول موجود در متن را بنویسید. **ب)** نقش دستوری واژهٔ «سخت» چیست؟ **ج)** حرف نشانهٔ «را» بعد از «بونصر» بیانگر چه نقش دستوری است؟	۰/۷۵
۹	**دربارهٔ کاربرد و معنای فعل «ایستاد» در جملهٔ مقابل توضیح دهید. «صیّاد شادمان شد و گرازان به تگ ایستاد.»**	۰/۲۵
۱۰	**در عبارت «منظرهٔ دیدنی» واژهٔ مشخّص‌شده چه نوعی از صفت بیانی است؟**	۰/۲۵
۱۱	**در عبارت زیر دو نقش تبعی متفاوت (غیرتکراری) بیابید و بنویسید.** **«بهاء ولد از آنجا که دیار روم از تاخت و تاز سپاه مغول برکنار بود و پادشاهی دانا و صاحب بصیرت داشت، بدان نواحی هجرت گزید. او به همّت یاران نزدیک خود، شیخ صلاح‌الدّین زرکوب و حسام‌الدّین چَلَبی، به نشر معارف الهی مشغول بود.»**	۰/۵
۱۲	**حذف و نوع آن را در عبارت «کبوتران اضطرابی می‌کردند و هر یک خود را می‌کوشید» مشخّص کنید.**	۰/۵
۱۳	**با توجّه به بیت «به فرزندان و یاران گفت چنگیز / که گر فرزند باید، باید این‌سان!» به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **الف)** نقش دستوری واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید. **ب)** در بیت، «مفعول» را مشخّص کنید.	۰/۵
۱۴	**واژهٔ «استاد» در کدام گزینه شاخص است؟** **الف)** استاد معین، فرهنگ فارسی را نوشت. **ب)** ایشان استاد زبان و ادبیات فارسی هستند. **ج)** کتاب استاد، مطالب مفیدی دارد. **د)** این استاد از استادان شاخص هستند.	۰/۲۵
۱۵	**در کدام گزینه نقش کلمات مشخّص‌شده به ترتیب درست آمده است؟** **«به دلیل سیر و سفر و البته جست‌وجو و پرواز در عالم معنا، او را شمس پرنده می‌گفتند.»** **الف)** قید، متمّم، مسند **ب)** معطوف، صفت فاعلی، بدل **ج)** قید، مضافٌ الیه، متمّم **د)** قید، مضافٌ الیه، مسند	۰/۲۵
۱۶	**واژهٔ «شوخ» از نظر وضعیّتی که در گذر زمان پیدا کرده مشابه واژگان کدام گزینه است؟** **الف)** کثیف - سوگند **ب)** فتراک - برگستوان **ج)** شادی - پذیرش **د)** رکاب - یخچال	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۷	**قسمت‌های مشخّص‌شده در عبارت زیر دارایِ چه آرایه‌های ادبی‌ای هستند؟** **«چون او را در بند بلا بسته دید، زهاب دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی‌ها براند و گفت: ای دوست عزیز و رفیق موافق، تو را در این رنج که افگند؟»**	۰/۵
۱۸	**با توجّه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.** **«درفشان لاله در وی، چون چراغی ولیک از دود او بر جانش داغی»** **الف)** وجه‌شبه تشبیه موجود در بیت را بیابید و بنویسید. **ب)** کدام واژه دلالت بر وجود آرایهٔ تشخیص در بیت دارد؟ **ج)** در قافیهٔ مصراع دوم چه آرایهٔ ادبی‌ای وجود دارد؟	۰/۷۵
۱۹	**با توجّه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **«فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید.»** **الف)** تلمیح موجود در بیت را توضیح دهید. **ب)** در مصرع دوم چند واژه معنی مجازی دارند؟	۰/۵
۲۰	**بخش مشخّص‌شده در سرودهٔ زیر بیانگر کاربرد کدام آرایهٔ ادبی به‌جز کنایه است؟** **بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خُفتی، «رو، سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن.»**	۰/۲۵
۲۱	**در مصرع اوّل بیت زیر «برگ» و «شاخه» استعاره از چه هستند؟** **«ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد»**	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۲	**دو آرایهٔ موجود در بیت زیر را بنویسید.** **«بیـد مجنـون در تمـام عمر، سـر بـالا نکرد حاصـل بی‌حاصلـی نبـود به‌جـز شـرمندگی»** **در مصراع اوّل آرایهٔ ..... و در کل بیت آرایهٔ ..... موجود است.**	۰/۵
۲۳	**در میان آثار زیر، نام پدیدآورندهٔ دو اثر در مقابل آن‌ها نادرست نوشته شده است؛ آن دو را مشخّص کنید.** **الف)** فرهاد و شیرین: نظامی **ب)** شلوارهای وصله‌دار: رسول پرویزی **ج)** مرصادالعباد: نجم‌الدّین رازی **د)** غزلیات شمس: شمس تبریزی **هـ)** جوامع‌الحکایات و لوامع‌الرّوایات: محمّد عوفی	۰/۵
۲۴	**درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را تعیین کنید.** **الف)** «لیلی و مجنون» اثری دیگر از صاحب کتاب «بهارستان» است. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** هر سه شاعر «فریدون مشیری، ملک‌الشّعرای بهار و فریدون توللّی» چهارپاره سرا هستند. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
۲۵	**ابیات زیر را کامل کنید.** **الف)** مـرا اوج عـزّت در افـلاک توسـت ..... توسـت **ب)** ناگهـان قفـل بـزرگ تیرگـی را می‌گشـاید ..... دارد **ج)** عاقبـت از خامـی خـود سـوخته ..... نیاموختـه	۰/۷۵
۲۶	**مصراع دوم بیت زیر کدام گزینه است؟** **«زیـن همرهـان سسـت عناصـر دلـم گرفت ..... »** **الف)** کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست **ب)** کان چهرهٔ مشعشع تابانم آرزوست **ج)** شیر خدا و رستم دستانم آرزوست **د)** آن آشکارصنعت پنهانم آرزوست	۰/۲۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۷	**مفهوم مصراع دوم بیت زیر را بنویسید.** **«بـزن زخـم، ایـن مرهـم عاشـق اسـت کـه بی‌زخـم مـردن، غـم عاشـق اسـت»**	۰/۵
۲۸	**مفهوم قسمت مشخّص‌شده در عبارات زیر را بنویسید.** **الف)** امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید. **ب)** شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون بینید. **ج)** یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد **د)** هر لحظه، از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می‌کردند. **هـ)** مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.	۱/۵
۲۹	**بیت «کدام دانه فرو رفت در زمین که نَرُست؟ / چرا به دانهٔ انسانت این گمان باشد؟» بیانگر چه دیدگاهی است؟**	۰/۲۵
۳۰	**در بیت زیر شاعر «بخشندگی» را حاصل چه می‌داند؟** **«کـرم ورزد آن سـر کـه مغـزی در اوسـت کـه دون‌همّتانـنـد بی‌مغـز و پوسـت»** **الف)** ثروتمندی **ب)** مهربانی و عاطفه **ج)** خردمندی **د)** دوری از دون‌همّتان	۰/۲۵
۳۱	**کدام گزینه بیانگر سیر فکری پدر مجنون در موضوع عشق مجنون به لیلی نیست؟** **الف)** عشـق‌بازی، کار بیـکاران بـود عاقلـش بـا کار بیـکاران چـه کار؟ **ب)** دریـاب کـه مبتـلای عشـقم آزاد کـن از بـلای عشـقم	۰/۲۵
۳۲	**کدام گزینه با بیت «چنین قفس نه سزای چو من خوش‌الحانی است / روم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم» بیشترین ارتباط معنایی را دارد؟** **الف)** مـا بـه فلـک بوده‌ایـم، یـار مَلـک بوده‌ایم بـاز همان‌جـا رویـم، جملـه که آن شـهر ماسـت **ب)** مـرغ بـاغ ملکوتـم نیـم از عالـم خـاک چنـد روزی قفسـی سـاخته‌اند از بدنـم	۰/۲۵
۳۳	**پیام هر یک از دو بیت زیر را به صورت جداگانه بنویسید.** **الف)** چـو شـیر خـدا رانـد بـر خصـم تیـغ بـه سـر کوفـت شـیطان دو دسـت دریـغ **ب)** پریـد از رخ کفـر در هنـد رنـگ تپیدنـد بت‌خانه‌هـا در فرنـگ	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۳۴	تفاوت معنایی واژهٔ «جولان» را در دو مصراع بیت زیر توضیح دهید. «جانـان مـن برخیـز بـر جـولان برانیـم زان‌جـا بـه جـولان، تـا خـط لبنـان برانیـم»	۰/۵
۳۵	اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان برگردانید. الف) زنَخدان فرو برد چندی به جیب (۰/۲۵) ب) فرض است فرمان بردن از حکم جلودار (۰/۲۵) ج) چو کشتی، بادپا در رود افکند (۰/۲۵) د) هر روز خنیده‌نام‌تر گشت (۰/۲۵) هـ) سراچهٔ ذهنم آماس می‌کرد. (۰/۲۵) و) عشق، حالی دو اسبه می‌آمد. (۰/۵) ز) چـو ضحّـاک بـر تخـت شـد شـهریار بـر او سـالیان انجمـن شـد هـزار (۰/۵) ح) بـرِ مصطفـی بهـرِ رخصـت دویـد ازو خواسـت دسـتوری امّـا ندیـد (۰/۵) ط) اختلاف صیّادان آن‌جا متواتر. (۰/۵) ی) ناگاه، آن دیدند که چون آب نیرو کرده بود و کشتی پُر شده، نشستن و دریدن گرفت. (۰/۷۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۴۳

موضوع آزمون: جامع (۹) - فنی حرفه‌ای ۱۴۰۳

صفحات پاسخ: ۱۹۰

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: فنی و حرفه‌ای و کار و دانش	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۹	مدت امتحان: ۵۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۳/۵ نمره)	
۱	معنای درست واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید. الف) هر روز خنیده‌نام‌تر گشت ب) یکی محضر اکنون بباید نوشت ج) والّا طاعنان مجال وقیعت یابند د) نه از تدبیر کار آید نه از رأی	۱
۲	املای صحیح واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کرده و بنویسید. الف) سپیدهٔ آن روز شهر با ..... و صفیر توپ و تفنگ روس‌ها باز شد. (نهیب - نحیب) ب) هنر ..... شد، جادویی ارجمند (خار - خوار) ج) حالی ..... آن باشد که جمله به طریق تعاون قوّتی کنید. (ثواب - صواب) د) سعدی برای من به منزلهٔ شیر ..... بود. (آغوز - آقوز)	۱
۳	شاخص را در عبارت مقابل مشخّص کنید. «سرلشکر احمدی از فرماندهان هشت سال دفاع مقدّس بود.»	۰/۲۵
۴	در مصراع مقابل هسته و وابستهٔ پسین را به‌ترتیب مشخّص کنید. «چون موسم حج رسید، برخاست»	۰/۵
۵	در بیت «به رقصی که بی پا و سر می‌کنند / چنین نغمهٔ عشق سر می‌کنند»، «نغمهٔ عشق» چه نوع ترکیبی است؟	۰/۲۵
۶	در عبارت زیر کدام واژه در گذر زمان از فهرست واژگان حذف شده است؟ «ابلیس در لباس خوالیگری چالاک، خورش‌های حیوانی به او می‌خوراند و خوی بد را در او می‌پرورد.»	۰/۲۵
۷	در عبارت زیر حذف شناسه را مشخّص کنید. «کبوتران فرمان وی بکردند و دام برکندند و سر خویش گرفت و صیّاد در پی ایشان ایستاد.»	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو ادبی (۲/۵ نمره)	
۸	**آرایهٔ هر یک از عبارات ستون (الف) را در ستون (ب) مشخّص کنید. (در ستون (ب) یک آرایه اضافی است.)** **الف** **الف)** از فرط هیجان لُکّه می‌دویدم. **ب)** گنجه با واپسین رمق‌هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می‌کشید. **ج)** او اختران را در آسمان نهاده / تا به برّ و بحر نشانمان باشند. **د)** از عکس ریاحین او، پر زاغ چون دم طاووس نمودی. **ب** ۱) تشخیص ۲) تضاد ۳) تشبیه ۴) ایهام ۵) کنایه	۱
۹	**در عبارت زیر طرفین تشبیه (مشبّه و مشبّه‌به) را به‌ترتیب مشخّص کنید.** «فرزند عزیز را به صد جهد بنشاند چو ماه در یکی مهد»	۰/۵
۱۰	**کتاب «هم‌صدا با حلق اسماعیل» اثر کدام نویسندهٔ معاصر است؟** **الف)** محمّدعلی اسلامی ندوشن **ب)** سیّدمرتضی آوینی **ج)** سیّدحسن حسینی **د)** قیصر امین‌پور	۰/۲۵
۱۱	**منظومهٔ «فرهاد و شیرین» اثر کدام شاعر زیر است؟** **الف)** عطّار **ب)** وحشی بافقی **ج)** نظامی **د)** جامی	۰/۲۵
۱۲	**جاهای خالی بیت‌های زیر را کامل کنید.** **الف)** ..... کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست **ب)** دفاع از وطن، کیش فرزانگی‌ست	۰/۵
	قلمرو فکری (۴ نمره)	
۱۳	**با توجّه به ابیات، به سؤالات زیر پاسخ دهید.** «خروشید کای پایمردان دیو بریده دل از ترس گیهان خدیو همه سوی دوزخ نهادید روی سپردید دل‌ها به گفتار اوی» **الف)** در بیت اوّل منظور از «پایمردان دیو» چه کسانی هستند؟ **ب)** در بیت دوم منظور از «اوی» کیست؟	۰/۵
۱۴	**درک و دریافت خود را از بیت زیر بنویسید.** «یقین، مرد را دیده، بیننده کرد شد و تکیه بر آفریننده کرد»	۰/۵
۱۵	**عبارت «سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ‌کس شبیه نباشد» به کدام ویژگی سبک سعدی اشاره دارد؟**	۰/۲۵
۱۶	**منظور نویسنده را از عبارت مشخّص‌شده بنویسید.** «دشمن با بار خفّتی بر دوش، واماندهٔ ماندن و رفتن شده بود.»	۰/۲۵
۱۷	**ابیات زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟** **الف)** زور داری، چون نداری علم کار لاف آن نتوان به آسانی زدن **ب)** به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد	۰/۵
۱۸	**عبارت‌های زیر را به فارسی روان بازگردانید.** **الف)** در وقت فراغ، موافقت اولی‌تر. **ب)** فکر حملهٔ روس، بختک‌وار روی دربار افتاده بود.	۱
۱۹	**ابیات زیر را به فارسی روان بازگردانید.** **الف)** به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا **ب)** روح را خاک نتواند مبدّل به غبارش سازد. / زیرا هر دم به تلاش است تا که فرا رود.	۱
	موفّق باشید.	۱۰

آزمون ۴۴

موضوع آزمون: جامع (۱۰) - خرداد ۱۴۰۳ (داخل)

صفحات پاسخ: ۱۹۱

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: همهٔ رشته‌های نظری	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۹	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**در عبارت‌های زیر کدام واژه‌ها با هم ترادف معنایی دارند؟** **الف)** خاله‌ام با همه تمکّنی که داشت، به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود. **ب)** با این همه، حضرتِ غَنا، دیگری را به جای او نخواند.	۰/۲۵
۲	**معنی واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید.** **«زاغی در حوالیِ آن بر درختی بزرگِ گَشن خانه داشت.»**	۰/۲۵
۳	**از بین گروه واژه‌های زیر، معنایِ دو واژه نادرست است؛ درست آن‌ها را بنویسید.** **«پایمردی: شفاعت - چنبر: کمند - هژبر: خشمگین - زَنَخدان: چانه - خَنیده: نامدار - مِخنَقه: گردن»**	۰/۵
۴	**نوشتار کدام واژهٔ داخل کمانک، کامل‌کنندهٔ مفهوم عبارت است؟** **الف)** عزیزترین رفقای من حُسن سیرت را با (سَباحت - صَباحت) توأم داشت. **ب)** بزن زخم، این (مرهم - مرحم) عاشق است که بی‌زخم مردن، غمِ عاشق است	۰/۵
۵	**در هر عبارت املای یک واژه نادرست است؛ شکل صحیح آن‌ها را بنویسید.** **الف)** چون موسم حج رسید، برخاست اُشتُر طلبید و مهمل آراست **ب)** ایشان حقوقِ مرا به طاعت و مناصحت بگذاردند و به معونت و مظاهرتِ ایشان از دستِ صیّاد بجستم. **ج)** سپیدهٔ آن روز شهر با نحیب و صفیر توپ و تفنگ روس‌ها باز شد. **د)** دلم را بده عظم بر بندگی نه چون بی‌غمانم هوسناک کن	۱
۶	**از میان گروه‌های زیر، املای دو واژه درست نیست؛ شکل درست آن‌ها را بنویسید.** **«الحاح و اسرار - رَشحه و قطره - زهابِ دیدگان - یُغور و درشت - خوان و طَبَق - رغبت و خاست»**	۰/۵
۷	**وضعیت کدام واژهٔ مشخّص‌شده در گذر زمان همانند کلمهٔ «محضر» در مصراع «بدرّید و بسپَرد محضر به پای» است؟** **الف)** پای راست افگار شد. **ب)** اختلاف صیّادان آنجا متواتر. **ج)** پا در رکاب راهوارِ خویش دارند.	۰/۲۵
۸	**با توجّه به انواع «صفت بیانی»، کدام واژه در هر گروه با بقیه متفاوت است؟** **الف)** ۱) سحرزاد ۲) زخم‌دار ۳) جهان‌آفرین ۴) نیلی‌پوش **ب)** ۱) ایرانی ۲) کبریایی ۳) نورانی ۴) شکاری	۰/۵
۹	**به سؤالات زیر پاسخ دهید.** **الف) در کدام‌یک از ابیات زیر، جملهٔ مرکب دیده می‌شود؟** ۱) فرزند عزیز را به صد جهد بنشاند چو ماه در یکی مهد ۲) مجنون چو حدیث عشق بشنید اوّل بگریست، پس بخندید **ب) در بیت مقابل، زمان فعل مشخّص‌شده را بنویسید. «بگذار بر پشت زین خود معتبر بمانم.»**	۰/۵
۱۰	**اجزای جملهٔ دوم بیت زیر را مطابق زبان معیار مرتّب کنید.** **«خروشید و زد دست بر سر ز شاه که شاها منم کاوهٔ دادخواه!»**	۰/۵
۱۱	**تفاوت نقش دستوری واژهٔ «شاه» را در عبارت‌های زیر بنویسید.** **الف)** سران کشور و در رأسش فتحعلی شاه، در پی تدارک سپاه برای مقابله با دست‌اندازی‌های روس‌ها بودند. **ب)** عبّاس‌میرزا خود را برای شرکت در مراسم سلامِ نوروزی شاه، به تهران رسانده بود.	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۲	**درستی و نادرستی هر عبارت را مشخّص کنید.** **الف)** در بیت «نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست /چو چنگش، رگ و استخوان ماند و پوست» می‌توان از شیوهٔ قرار گرفتن واژه در جمله به معنای کلمهٔ «چنگ» پی برد. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** در مصراع نخست بیت «زره لَخت لَخت و قبا چاک چاک / سَر و روی مردان پُر از گَرد و خاک» نوع «و» عطف است. ☐ درست ☐ نادرست **ج)** نقش دستوری واژهٔ مشخّص‌شده در عبارت زیر «قید» است. ☐ درست ☐ نادرست «شما جنگاوران سرافراز، در طول سال‌های دفاع، شجاعانه و مخلصانه جنگیدید.»	۰/۷۵
۱۳	**در عبارت «خویشان همه در نیاز با او / هر یک شده چاره‌ساز با او»:** **الف)** نقش واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید. **ب)** نوعِ وابسته را در گروه نهادی «هر یک» تعیین کنید.	۰/۷۵
۱۴	**در کدام عبارت، کاربرد فعل «مجهول» مشهود است؟** **الف)** چون نامه‌ها گُسیل کرده شود، تو باز آی که پیغامی‌ست سوی بونصر در بابی، تا داده آید. **ب)** تا نزدیک نمازِ پیشین، از این مهمّات فارغ شده بود و خَیلتاشان و سوار را گُسیل کرده.	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۵	**در کدام بیت، جناس همسان (تام) دیده می‌شود؟** **الف)** می‌گفت، گرفته حلقه در بر / کامروز منم چو حلقه بر در **ب)** حُکمِ جلودار است بر هامون بتازید / هامون اگر دریا شود از خون، بتازید	۰/۲۵
۱۶	**آرایهٔ مناسب موارد مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** «امّا چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می‌ایستد، از یاد مبر.» **ب)** این شیخ همیشه شاب، هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مِهر یک پرستار. **ج)** کدام دانه فرو رفت در زمین که نَرُست؟ / چرا به دانهٔ انسانت این گُمان باشد؟	۰/۷۵
۱۷	**در بیت «چو آن آهنین‌کوه آمد به دشت / همه رزمگه کوه فولاد گشت» کدام آرایهٔ بارز حماسه وجود دارد؟** **الف)** ایهام **ب)** تضاد **ج)** اغراق **د)** تضمین	۰/۲۵
۱۸	**عبارت «در زبان فارسی، احدی نتوانسته است مانند او حرف بزند و در عین حال، نظیر حرف زدن او را هر روز در هر کوچه و بازار می‌شنویم.» بیانگر کدام ویژگی سبک «سعدی» است؟**	۰/۲۵
۱۹	**کدام ویژگی شعر حماسی در بیت زیر دیده می‌شود؟** **«همی رفت پیش اندرون مرد گُرد / سپاهی بر او انجمن شد، نه خُرد»** **الف)** ملّی **ب)** قهرمانی **ج)** قهرمانی و ملّی	۰/۲۵
۲۰	**«گوته» در عبارت زیر از کدام شاعر تأثیر پذیرفته است؟** **«مگر نه راهنمای ما هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را بیدار کند و رهزنان کوه و دشت را بترساند؟»**	۰/۲۵
۲۱	**کدام عبارت، برابر معنایی هر یک از مفاهیم زیر است؟** **مفهوم** **الف)** نپذیرفتن **ب)** تغییر مسیر دادن **عبارت** ۱) راه تافتن ۲) بخایید دندان به دندان کین ۳) تن در ندادن ۴) از فرط هیجان لُکّه دویدن	۰/۵
۲۲	**بیت «گرچه ز شراب عشق مستم / عاشق‌تر ازین کنم که هستم» برگرفته از منظومهٔ داستانی «لیلی و مجنون» است؛ قالب شعری آن ..... است.**	۰/۲۵
۲۳	**آرایهٔ مشترک عبارت‌های زیر را بنویسید.** **الف)** در ذهن عبّاس‌میرزا، تنها معمّای اُفت و خیزهای جنگ و شکست‌ها و پیروزی‌ها نبود که حضور سنگینی داشت. **ب)** مولانا طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد و به نرمی و حُسن خُلق، آنان را به راه راست می‌آورد.	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۴	**در عبارات زیر، گزینهٔ درست را انتخاب کنید.** **الف)** شیخ عطّار، کتاب «اسرارنامه» و «منطق‌الطّیر» را به جلال‌الدّین (مولانا) خُردسال هدیه داد. **ب)** نثر درس «کاوهٔ دادخواه» برگرفته از کتاب «چشمهٔ روشن غلامحسین یوسفی» از نوع ادبیات تعلیمی است. **ج)** شعر «در امواج سند» سرودهٔ «مهدی حمیدی شیرازی» و شرح دلاوری‌های جلال‌الدّین خوارزمشاهی است. **د)** کتاب «ماه نو و مرغان آواره» اثر «یوهان ولفگانگ گوته» و «دیوان غربی - شرقی» اثر «رابیندرانات تاگور» است.	۰/۲۵
۲۵	**در هر گروه نام یکی از پدیدآورندگان آثار به درستی بیان نشده است؛ درست آن‌ها را بنویسید.** **الف)** روزها: دکتر محمّدعلی اسلامی نَدوشَن - اسرارالتّوحید: محمّد عوفی - بهارستان: جامی **ب)** روضهٔ خلد: مَجد خوافی - شلوارهای وصله‌دار: کامور بخشایش - هم‌صدا با حلق اسماعیل: سیّدحسن حسینی	۰/۵
۲۶	**کتاب «پیامبر و دیوانه» اثر کیست؟**	۰/۲۵
	به سؤالات زیر پاسخ دهید.	
۲۷	**الف) مصراعی از شعر «زاغ و کبک» را بنویسید که در آن، واژهٔ «قاعده» وجود دارد.** **ب) کدام‌یک از موارد زیر، تکمیل‌کنندهٔ مصراع «خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد» است؟** ۱) عشق امّا کی خبر از شنبه و آدینه دارد ۲) عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد **ج) با توجّه به شعرهای حفظی در هر یک از ابیات زیر، برخی واژه‌ها جابه‌جا شده‌اند؛ آن‌ها را در جای خود قرار دهید.** ۱) رود گر ذرّه‌ای ز خاکت به باد آن ذرّه به خون من آغشته باد ۲) دی شیخ همی گشت با چراغ گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	۱
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۸	**گویندهٔ هر عبارت از کدام ویژگی اخلاقی برخوردار است؟** **الف)** آنچه دارم از اندک‌مایه حُطامِ دنیا کفایت است. **ب)** مرا نیز از عهدهٔ لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجبِ سیادت را به اَدا رسانید. **ج)** گویند ز عشق کن جدایی این نیست طریق آشنایی	۰/۷۵
۲۹	**در بیت زیر منظور از «دریای خون» چیست؟** **«در آن دریای خون، در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می‌گشت»**	۰/۲۵
۳۰	**مصراع دوم بیت زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟** **«چه جانانه چرخ جنون می‌زنند دف عشق با دست خون می‌زنند»**	۰/۲۵
۳۱	**با توجّه به بیت زیر، محصول آمیختن «عشق و روح» ..... نامیده شد.** **«سرنشترِ عشق بر رگِ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»**	۰/۲۵
۳۲	**بیت «هنر خوار شد، جادویی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند» به کدام پدیدهٔ اجتماعی اشاره دارد؟**	۰/۲۵
۳۳	**واژه‌های مشخّص‌شده در بیت زیر، معرّف کدام شخصیت‌های تاریخی هستند؟** **«سپر بر سر آورد شیر اِله عَلَم کرد شمشیر آن اژدها»**	۰/۵
۳۴	**مفهوم مشترک عبارت‌های مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم دل بر عبور از سدِّ خار و خاره بندیم **ب)** وادی پر از فرعونیان و قبطیان است موسی جلودار است و نیل اندر میان است	۰/۲۵
۳۵	**گوینده در عبارت «متلکی می‌گفت که دو برادری مثل عَلَم یزید می‌مانید. دراز دراز، می‌خواهید بروید آسمان، شوربا بیاورید.» کدام ویژگی ظاهری را مورد انتقاد قرار می‌دهد؟**	۰/۲۵
۳۶	**هر یک از عبارات زیر بیانگر کدام دیدگاه است؟** **الف)** مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر، گریزان هستند؛ آخر چشمشان را می‌زند و خسته‌شان می‌کند. **ب)** ما به فلک بوده‌ایم، یار مَلَک بوده‌ایم باز همان‌جا رویم، جمله که آن شهر ماست **ج)** و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج / و شکر او کن، به وقت رَستن از رنج.	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۳۷	**برای هر عبارت، یک مفهوم ارزشمند بنویسید.** **الف)** هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبهٔ ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیّت الهی می‌پذیرفت. **ب)** هنگامی که / در فروتنی، بزرگ باشیم، بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده‌ایم.	۰/۵
۳۸	**معنی عبارت و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید.** **الف)** به نشاط، قلم درنهاد. (۰/۲۵) **ب)** عشق، دواسبه می‌آمد. (۰/۲۵) **ج)** آن یکی مُمدّ حیات است. (۰/۲۵) **د)** من قُلا کردم. (۰/۲۵) **هـ)** نمی‌دانست در کجا ریشه بدواند. (۰/۲۵) **و)** از آن‌ها که خونین سفر کرده‌اند / سفر بر مدار خطر کرده‌اند (۰/۵) **ز)** بگیر ای جوان، دست درویش پیر (۰/۵) **ح)** چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی، بادپا در رود افکندا (۰/۵) **ط)** گُرازان به تگ ایستاد. (۰/۵) **ی)** یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد (۰/۷۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۴۵

موضوع آزمون: جامع (۱۱) - شبه‌نهایی ۱۴۰۴ (صبح)

صفحات پاسخ: ۱۹۱ تا ۱۹۲

امتحان نهایی: **فارسی ۲**	رشته: **کلیهٔ رشته‌ها**	تاریخ: **۱۴۰۴/۰۲/۱۵**	مدت امتحان: **۱۰۰ دقیقه**

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**در عبارت زیر، معنی واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید.** «و نیز در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ، موافقت اَولی‌تر، و اِلّا طاعنان مجال وقیعت یابند.»	۰/۲۵
۲	**در کدام‌یک از گزینه‌های زیر، واژه‌ای نادرست معنی شده است؟** **الف)** متعصّب: غیرتمند - شبگیر: پیش از صبح - رقعت: یادداشت **ب)** شایق: مشتاق - رأفت: شفقت - عندلیب: هزاردستان **ج)** بذله‌گو: شوخی - رشحه: چکّه - نفیر: فریاد **د)** دژم: خشمگین - پور: پسر - صواب: صلاح	۰/۲۵
۳	**در کدام‌یک از ابیات زیر، مترادف واژهٔ «هژبر» وجود ندارد؟** **الف)** که ناگاه عمرو آن سپهر نبرد / برانگیخت آبَرَش برافشاند گَرد **ب)** شجاع غضنفر، وصیّ نبی / نهنگِ یم قدرت حق، علی **ج)** فلک باخت از سهمِ آن جنگ، رنگ / بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ	۰/۲۵
۴	**کدام گزینه، معادل معنایی واژهٔ «پرچم» نیست؟** **الف)** بیرق **ب)** درفش **ج)** عَلَم **د)** رای	۰/۲۵
۵	**در یکی از ابیات زیر، املای واژه‌ای نادرست است؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.** **الف)** مرا اوج عزّت در افلاک توست / به چشمانِ من کیمیا خاک توست **ب)** برِ مصطفی بحر رخصت دوید / ازو خواست دستوری امّا ندید	۰/۵
۶	**املای درست واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **الف)** من (غُلا - قُلا) کردم و روزی که پیرزن نبود، رفتم سر بقچه‌اش. **ب)** و ما حقّ این نعمت تندرستی که بازیافتیم، لختی (گذارده - گزارده) باشیم.	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۷	**در متن زیر، نادرستی املایی را مشخّص کرده و صحیح آن را بنویسید.** **«سپیدهٔ آن روز شهر با نهیب و سفیر توپ و تفنگ روس‌ها باز شد و تفنگ‌داران، مشتاقانه و مصمّم قدم بر می‌داشتند.»**	۰/۵
۸	**برای جای خالی، مناسب‌ترین واژه را از نظر املایی انتخاب کنید.** **الف)** همیشه گرفتار انتخاب بود. «در ماه مبارک رمضان یا در محرّم و ..... (سفر - صفر)، آیا برای تبلیغ بروم؟» **ب)** مردان، بار را به نیروی همّت و بازوی ..... (حمیّت - همیّت) کشند، نه به قوّت تن.	۰/۵
۹	**وابستهٔ پیشین را در عبارت زیر مشخّص کنید.** **«آن را از میرزا سلیمان خریدم و به چشمم گذاشتم و عینکی شدم.»**	۰/۲۵
۱۰	**وضعیت کدام دو واژه در گذر زمان، یکسان است؟** **الف)** شوخ و سوگند **ب)** سوفار و کئیف **ج)** فتراک و رکاب **د)** خنده و سپر	۰/۲۵
۱۱	**در بیت «هم آنگه یکایک ز درگاه شاه / برآمد خروشیدنِ دادخواه» نقش دستوری واژهٔ «یکایک» چیست؟**	۰/۲۵
۱۲	**با توجّه به عبارت زیر، به سؤالات پاسخ دهید.** **«و امیر گفت: در این دو سه روز، بار داده آید که علّت و تب تمامی زایل شد. و چون نامه‌ها گسیل کرده شد، تو باز آی که پیغامی‌ست سوی بونصر تا داده آید. من بازگشتم و این چه رفت، با بونصر بگفتم. پس شکر کرد بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد.»** **الف)** سومین فعل مجهول را بیابید و بنویسید. **ب)** یک نقش تبعی مشخّص کرده و نوع آن را بنویسید.	۰/۷۵
۱۳	**با توجّه به انواع صفت بیانی، کدام واژه در هر گزینه، با بقیّه متفاوت است؟** **الف)** زرگر - آموزگار - خواستار - گرفتار - راستگو - سازنده **ب)** روحانی - آهنین - آسمانی - سالانه - ستودنی - چرمینه	۰/۵
۱۴	**نقش دستوری ضمیر پیوسته را در موارد زیر بنویسید.** **الف)** کز عشق به غایتی رسانم **ب)** توفیق دهم به رستگاری	۰/۵
۱۵	**با توجّه به ابیات زیر، درستی یا نادرستی گزینه‌های داده‌شده را مشخّص کنید.** **«چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش — ز دیوار محرابش آمد به گوش** **برو شیر درّنده باش، ای دغل — میندار خود را چو روباهِ شل»** **الف)** «چو» در بیت اوّل «حرف اضافه» و «چو» در بیت دوم «حرف ربط» است. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** در بیت دوم، نقش دستوری «درّنده» با نقش دستوری «شل» یکسان است. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
۱۶	**کارکرد معنایی فعل «شد» را در ابیات زیر بررسی کنید.** **الف)** منزل حافظ کنون بارگه پادشاست — دل برِ دلدار رفت، جان برِ جانانه شد **ب)** ز بس گَرد از آن رزمگه بردمید — تن هر دو شد از نظر ناپدید	۰/۵
۱۷	**ابیات زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید.** **۱) فرض است فرمان بردن از حکم جلودار — گر تیغ بارد، گو ببارد، نیست دشوار** **۲) جانان من برخیز بر جولان برانیم — زان‌جا به جولان، تا خط لبنان برانیم** **الف)** حرف ربط وابسته‌ساز را مشخّص کنید. **ب)** نقش دستوری واژهٔ «خط» در بیت دوم چیست؟	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۸	کدام گزینه، آرایهٔ مشترک دو بیت زیر نیست؟ ۱) در آن سیماب‌گون امواج لرزان — خیال تازه‌ای در خواب می‌دید ۲) در آن دریای خون، در قرص خورشید — غروب آفتاب خویشتن دید **الف)** تشبیه **ب)** کنایه **ج)** جناس	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۹	**در هر یک از ابیات زیر، قسمت‌های مشخّص‌شده بیانگر کدام آرایهٔ ادبی است؟** **الف)** بخور تا توانی به بازوی خویش / که سَعیَت بود در ترازوی خویش **ب)** گفتند به اتّفاق یک سر / کز کعبه گشاده گردد این در **ج)** همی برخروشید و فریاد خواند / جهان را سراسر سوی داد خواند **د)** خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترسِ گیهان خدیو	۱
۲۰	**در عبارت زیر، «مجاز» را بیابید و مفهوم آن را بنویسید.** **«من بدبخت هم بلند شدم، عینک همان‌طور به چشمم بود و کلاس هم غرق خنده بود.»**	۰/۵
۲۱	**در کدام‌یک از ابیات زیر، شاعر از آرایهٔ «متناقض‌نما (پارادوکس)» استفاده نکرده است؟** **الف)** بزن زخم، این مرهم عاشق است / که بی‌زخم مردن، غم عاشق است **ب)** ببین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست **ج)** از آن‌ها که خورشید فریادشان / دمید از گلوی سحرزادشان **د)** به رقصی که بی پا و سر می‌کنند / چنین نغمهٔ عشق سر می‌کنند	۰/۲۵
۲۲	**کدام جفت از ابیات زیر، به صورت مشترک، شامل هر دو آرایهٔ «استعاره و تلمیح» هستند؟** **بیت اوّل: فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید** **بیت دوم: جانان من برخیز و آهنگ سفر کن / گر تیغ بارد، گو ببارد، جان سپر کن** **بیت سوم: یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد / ای یاوران، باید ولی را یاوری کرد** **بیت چهارم: باید به مژگان رُفت گَرد از طُور سینین / باید به سینه رَفت زین‌جا تا فلسطین** **الف)** بیت‌های سوم و اوّل **ب)** بیت‌های اوّل و چهارم **ج)** بیت‌های دوم و سوم **د)** بیت‌های چهارم و دوم	۰/۲۵
۲۳	**در جملهٔ «دشمن با بار خفّتی بر دوش، واماندهٔ ماندن و رفتن شده بود»، «مشبّه‌به» کدام کلمه است؟**	۰/۲۵
۲۴	**مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید.** **الف)** افسارگسیخته بودن: **ب)** دو اسبه آمدن:	۰/۵
۲۵	**درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخّص کنید.** **الف)** مؤلّف کتاب «کلیله و دمنه» نصرالله منشی و مؤلّف کتاب «روزها» محمّدعلی اسلامی ندوشن است. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** «بهارستان» از جامی و «اسرارالتّوحید» از محمّدبن منوّر است. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
۲۶	**کدام‌یک از شعرای زیر، سروده‌ای در قالب «چهارپاره» ندارد؟** **الف)** سیّدحسن حسینی **ب)** ملک‌الشّعرای بهار **ج)** فریدون مشیری **د)** فریدون توللّی	۰/۲۵
۲۷	**جای خالی را با واژهٔ مناسب پر کنید.** **کتاب «سه دیدار» که ویژگی‌های شخصیّت امام خمینی (ره) را بیان می‌کند، نوشتهٔ ..... است.**	۰/۲۵
۲۸	**کدام گزینه تکمیل‌کنندهٔ بیت زیر است؟** **«بی‌تو می‌گویند تعطیل است کار عشقبازی / .....»** **الف)** عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد **ب)** خاک این ویرانه‌ها بویی از آن گنجینه دارد **ج)** آن کبوتر چاهی زخمی که او در سینه دارد **د)** عشق امّا کی خبر از شنبه و آدینه دارد	۰/۲۵
۲۹	**مصراع نخست بیت زیر را بنویسید.** **«..... / گذشتن ز جان، رسم مردانگی‌ست»**	۰/۵
۳۰	**مصراع دوم بیت زیر به صورت نامرتّب آمده است؛ مرتب‌شدهٔ آن را بنویسید.** **«ناگهان قفل بزرگ تیرگی را می‌گشاید / در/آن/شهر/آیینه/که/پر/کلید/دستش/دارد»**	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۳۱	مفهوم عبارت «و نیز در هنگامِ بلا شرکت بوده است، در وقتِ فراغ موافقت آولی‌تر» با کدام گزینه ارتباط مفهومی بیشتری دارد؟ **الف)** آبی‌تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم / از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم **ب)** دوستان را به گاه سود و زیان / بتوان دید و آزمود توان	۰/۲۵
۳۲	**برای هر بیت، یک مفهوم مناسب از داخل کمانک انتخاب کنید.** **الف)** ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد (بهار پس از پاییز - فراوانی برگ - فراوانی سپاه) **ب)** گویند ز عشق کن جدایی / این نیست طریق آشنایی (وفاداری مجنون - بی‌وفایی لیلی - فداکاری مجنون) **ج)** کدام دانه فرورفت در زمین که نَرُست؟ / چرا به دانهٔ انسانت این گُمان باشد؟ (زنده شدن زمین - اعتقاد به معاد - قدرت خدا) **د)** یکی بی‌زیان مردِ آهنگرم / ز شاه، آتش آید همی بر سرم (سخت‌کوشی کاوه - مظلومیّت کاوه - عدالت کاوه)	۱
۳۳	**در عبارت زیر منظور از «نگین کرده بودند او را» چیست؟** «همه سر بر جانبِ حاج‌آقا روح‌الله گردانده، می‌رفتند - در سکوت - و نگین کرده بودند او را.»	۰/۲۵
۳۴	**در قسمت‌های مشخّص‌شدهٔ کدام گزینه، مقصود نویسنده «فراوانی» است؟** **الف)** عبّاس‌میرزا پیشاپیش سپاه، سوار بر اسبی کوه‌پیکر و چابک، همچون معبدی، دل از ناظران می‌برد. **ب)** و به دنبال آن، روس‌ها مثل مور و ملخ در پهنهٔ شهر پراکنده شدند. **ج)** دربار از درون در تب و تاب و التهاب بود. فکر حملهٔ روس، بختک‌وار روی دربار افتاده بود.	۰/۲۵
۳۵	**در عبارت زیر، منظور از «آفتاب عشق» چه کسی است؟** «در این ایّام که جلال‌الدّین، روزها به شغل تدریس می‌گذرانید و مردم روزگار بر تقوا و زهد او متّفق بودند، ناگهان آفتاب عشق در برابرش نمایان شد.»	۰/۲۵
۳۶	**با توجّه به عبارت زیر، به چه دلیل کبوتران حقّی بر گردن «مطوّقه» دارند؟** گفت: «این حدیث را مکرّر می‌کنی؛ مگر تو را به نفس خویش حاجت نمی‌باشد و آن را بر خود حقّی نمی‌شناسی؟» گفت: «مرا بدین ملامت نباید کرد که من ریاستِ این کبوتران تکفّل کرده‌ام و ایشان را از آن روی بر من حقّی واجب شده است.»	۰/۲۵
۳۷	در بیت «به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا»، دلیل شاعر برای این‌که از روی طمع، خطا و گناهی انجام می‌دهد، چیست؟	۰/۵
۳۸	در عبارت، «شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون بینید» مقصود از «آینه» چیست؟	۰/۲۵
۳۹	**با توجّه به بیت زیر، مولانا، چه چیزی را باید مایهٔ دریغ و افسوس بداند؟** «برای من مگریّ و مگو دریغ! دریغ! / به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد»	۰/۲۵
۴۰	**هر کدام از گزینه‌های گروه (الف) به کدام مفهوم در گروه (ب) اشاره دارد؟ (در گروه (ب) یک مورد اضافه ذکر شده است.)** **الف** **الف)** ناز تو و نیاز تو شد، همه دلپذیر من / تا ز تو دلپذیر شد، هستی ناگزیر من **ب)** نیست جانش محرم اسرار عشق / هر که را در جان، غم جانانه نیست **ج)** تو ز قرآن، ای پسر، ظاهر مبین / دیو، آدم را نبیند غیر طین **ب** ۱) معذورید که شما را سر و کار با عشق نبوده است. ۲) هر چه دیدم، سهل بود، کار مشکل اینجاست. ۳) شما در گِل مَنگرید، در دل نِگرید. ۴) خاک در کمالِ مذلّت، چندین ناز می‌کند.	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	نمره
۴۱	**معنی اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.** **الف)** مولانا مردی زردچهره و باریک‌اندام و لاغر بود. (۰/۲۵) **ب)** کشید اژدها را به تنگی فراز (۰/۵) **ج)** خموشی است هان، اوّلین شرط عشق (۰/۵) **د)** نباشم بدین محضر اندر گوا (۰/۵) **هـ)** و امیر را یافتم آنجا بر زَبَرِ تخت نشسته. (۰/۵) **و)** دمار از جان این غولان کشم سخت (۰/۵) **ز)** نوجوانی میان بالا با بر و بازویی خوش‌تراش. (۰/۵) **ح)** و در وی شکاری بسیار و اختلاف صیّادانْ آنجا متواتر. (۰/۷۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۴۶

موضوع آزمون: جامع (۱۲) - شبه‌نهایی ۱۴۰۴ (عصر)

صفحات پاسخ: ۱۹۲ تا ۱۹۳

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: کلیهٔ رشته‌ها	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**در بیت زیر یک برابر معنایی برای واژهٔ «حیله‌گر» مشخّص کنید.** «برو شیر درّنده باش، ای دغل میندار خود را چو روباه شل»	۰/۲۵
۲	**مفرد واژهٔ مشخّص‌شده در مصرع «هم خطواتش متقارب به هم» با کدام واژه در بیت زیر هم‌معنی است؟** «بر قدم او قدمی می‌کشید وز قلم او رقمی می‌کشید»	۰/۲۵
۳	**در کدام گزینه معادل معنایی داخل کمانک با واژهٔ قبل از آن یکسان نیست؟** **الف)** نومید و خایب (عصبانی) بازگردد. **ب)** مادرم شماتتم (سرزنشم) می‌کرد. **ج)** در نوع خود متمکّن (ثروتمند) به شمار می‌رفت. **د)** از هر طرف، نفیر (فریاد) برآمد.	۰/۲۵
۴	**معادل معنای کلمهٔ مشخّص‌شده را از داخل کمانک انتخاب کنید.** چنین آن دو ماهر در آداب ضرب ز هم رد نمودند هفتاد حرب (حرفه - جنگ)	۰/۲۵
۵	**در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟ (با تغییر)** **الف)** نشان از به هم خوردن توازن قوای دو کشور همسایه و برتری و چیره‌گی کشور رقیب بود. **ب)** آن‌گاه آگاه شدند که غرقه خاست شد. **ج)** از نظر اخلاق و صیرت سرآمد هم‌روزگاران خود بود. **د)** بار وظیفه‌ای را بی‌رغبت به دوش کشید.	۰/۲۵
۶	**کدام واژه اهمّیت املایی بیشتری دارد؟** **الف)** اصناف **ب)** ثقت **ج)** اُسرا **د)** تصرّف	۰/۲۵
۷	**املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **الف)** به نام چاشنی‌بخش زبان‌ها (هلاوت - حلاوت)سنج معنی در بیان‌ها **ب)** در چنین حالی، موقع را (مغتنم - مقتنم) شمردم. **ج)** روزی باران (الحاح - الهاح) کردند. **د)** چون موسم حج رسید، برخاست اشتر طلبید و (محمل - مهمل) آراست	۱
۸	**در متن زیر غلط املایی را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.** «اهمالِ جانبِ من جایز نشمری و از ضمیر، بدان رخصت نیابی و نیز در هنگامِ بلا شرکت بوده است، در وقتِ فراق موافقت اولی‌تر.»	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۹	رابطهٔ معنایی همهٔ گزینه‌ها یکسان است، به‌جز گزینهٔ ... الف) بهار - فصل ب) ترش - شیرین ج) فوتبال - ورزش د) سیر - گیاه	۰/۲۵
۱۰	در کدام گزینه فعل مجهول وجود دارد؟ الف) اوّل نقش، آن باشد که همه را سجدهٔ او باید کرد. ب) بار داده آید که علّت و تب تمامی زایل شد.	۰/۲۵
۱۱	در کدام گزینه نقش تبعی به کار نرفته است؟ الف) برای من مگریّ و مگو دریغ! دریغ! ب) او برفت. همچنین سوگند برداد. برگشت. ج) مولانا به همّت یاران خود، شیخ صلاح‌الدّین زرکوب و حسام‌الدّین چلبی به نشر معارف الهی مشغول بود.	۰/۲۵
۱۲	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتّب کنید. «آمد سوی کعبه، سینه پرجوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش»	۰/۵
۱۳	در بیت «چه اندیشید آن‌دم، کس ندانست / که مژگانش به خون دیده تر شد» نقش دستوری عبارت مشخّص‌شده چیست؟	۰/۲۵
۱۴	در عبارت زیر کدام واژه هم‌آوا دارد؟ مشخّص کنید. «حالی صواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوّتی کنید.»	۰/۲۵
۱۵	فعل «شد» در کدام گزینه اسنادی نیست؟ الف) یک قطره فرو چکید و نامش دل شد ب) قطرهٔ باران ما گوهر یکدانه شد ج) ز آتش هم کمی سوزنده‌تر شد د) دل برِ دلدار رفت، جان برِ جانانه شد	۰/۲۵
۱۶	در کدام گزینه، هیچ کلمه‌ای در نقش دستوری «مسند» وجود ندارد؟ الف) نهان می‌گشت روی روشن روز ب) به دنبال سر چنگیز می‌گشت	۰/۲۵
۱۷	از میان گزینه‌های زیر کدام گزینه با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است؟ الف) سوفار ب) شوخ ج) رکاب د) یخچال	۰/۲۵
۱۸	با توجّه به بیت، به سؤالات پاسخ دهید. «نباشم بدین محضر اندر گوا نه هرگز براندیشم از پادشا» الف) متمّم را در مصراع اوّل مشخّص کنید. ب) نقش واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید.	۰/۵
۱۹	در مصراع اوّل بیت «چنان دید بر روی دشمن ز خشم / که شد ساخته کارش از زهر چشم» وابستهٔ پسین را مشخّص کرده و نوع آن را بنویسید.	۰/۵
۲۰	واژه‌های زیر را در جدول قرار دهید. (دو مورد اضافی است.) «ستودنی - پرورده - خندان - خوشحال» الف) صفت لیاقت | ب) صفت فاعلی |	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۲۱	با توجّه به شعر «صبح بی تو» بیتی بنویسید که قافیهٔ آن واژه‌های «آدینه» و «کینه» باشد.	۰/۵
۲۲	مصرع اوّل بیت زیر کدام گزینه است؟ «..... به یزدان، که بدتر ز اهریمن است» الف) دفاع از وطن، کیش فرزانگی‌ست ب) کسی کز بدی، دشمن میهن است	۰/۲۵
۲۳	در شعر «وطن» کدام بیت، قبل از بیت زیر آمده است؟ «کنم جان خود را فدای وطن که با او چنین است پیمان من» الف) رود ذرّه‌ای گر ز خاکت به باد به خون من آن ذرّه آغشته باد ب) منم پور ایران و نام‌آورم ز نیروی شیران بود گوهرم	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۴	**نام پدیدآورندگان کدام آثار در مقابل آن‌ها نادرست است؟** **الف)** فرهاد و شیرین: وحشی بافقی — **ب)** لیلی و مجنون: عطّار نیشابوری **ج)** غزلیات شمس: مولانا — **د)** اسرارالتّوحید: محمّدبن منّور	۰/۲۵
۲۵	**گزینهٔ صحیح را انتخاب کنید.** **الف)** «روزها» اثر دکتر محمّدعلی اسلامی ندوشن است. — **ب)** عطّار نیشابوری کتاب «تاریخ بیهقی» را نوشته است.	۰/۲۵
۲۶	**درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخّص کنید.** **الف)** «روضهٔ خلد» اثر «مجد خوافی» است. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** کتاب «کلیله و دمنه» را «ابوالمعالی نصرالله منشی» تألیف کرده است. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
۲۷	**آرایهٔ واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید.** **«اروپا قدم‌های بزرگی در راه علم و ثروت برداشته بود.»**	۰/۲۵
۲۸	**قسمت مشخّص‌شدهٔ هر گزینه چه آرایه‌ای دارد؟** **الف)** در آن باران تیر و برق پولاد — میان شام رستاخیز می‌گشت **ب)** ای حقیقی‌ترین مجاز، ای عشق! — ای همه استعاره‌ها با تو	۰/۵
۲۹	**در عبارت زیر یک کنایه بیابید و مفهوم آن را بنویسید.** **«شمس ناگزیر دل از قونیه برکند.»**	۰/۵
۳۰	**در عبارت زیر «مشبّه‌به» را مشخّص کنید.** **«چرا به دانهٔ انسانت این گمان باشد؟»**	۰/۲۵
۳۱	**آرایهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **الف)** جانان من برخیز بر جولان برانیم — زان‌جا به جولان، تا خط لبنان برانیم (جناس همسان - ایهام) **ب)** ببین لاله‌هایی که در باغ ماست — خموشند و فریادشان تا خداست (استعاره - تضاد)	۰/۵
۳۲	**در بیت زیر کدام زمینهٔ حماسی دیده می‌شود؟** **«چو غلتید در خاک آن ژنده‌فیل — بزد بوسه بر دست او، جبرئیل»**	۰/۲۵
۳۳	**در بیت زیر واژه‌های قافیه سبب پیدایش کدام آرایهٔ ادبی شده است؟** **«مگو سوخت جان من از فرط عشق — خموشی است هان، اوّلین شرط عشق»**	۰/۲۵
۳۴	**در کدام بیت هر دو آرایهٔ داخل کمانک وجود دارد؟** **الف)** یکی بی‌زیان مرد آهنگرم — ز شاه، آتش آید همی بر سرم (استعاره - ایهام) **ب)** فرزند عزیز را به صد جهد — بنشاند چو ماه در یکی مهد (جناس - تشبیه)	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۳۵	**مصرع دوم بیت مقابل چه مفهومی دارد؟ «به ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم»**	۰/۵
۳۶	**مفهوم عبارت‌های زیر را بنویسید.** **الف)** خاک تن در نمی‌دهد. — **ب)** آقا! کلامِ خام، بدتر از طعامِ خام است.	۱
۳۷	**تفاوت معنایی «دریای خون» را در دو بیت زیر بنویسید.** **الف)** در آن دریای خون، در قرص خورشید — غروب آفتاب خویشتن دید **ب)** در آن دریای خون، در دشت تاریک — به دنبال سر چنگیز می‌گشت	۰/۵
۳۸	**با توجّه به عبارت «استعداد مجرّد، جز حسرت روزگار نیست»، نویسنده اعتقاد دارد که .....** **الف)** زور داری، چون نداری علم کار / لاف آن نتوان به آسانی زدن — **ب)** با جوانان چو دست بگشادی / پای گردون پیر بربستی	۰/۲۵
۳۹	**در بیت زیر، منظور شاعر از واژه‌های مشخّص‌شده چیست؟** **«وادی پر از فرعونیان و قبطیان است — موسی جلودار است و نیل اندر میان است»**	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۴۰	بیت «از عمر من آنچه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای» به کدام ویژگی اخلاقی مجنون اشاره دارد؟	۰/۲۵
۴۱	هر یک از موارد ستون (الف) با کدام‌یک از مفاهیم ستون (ب) مطابقت دارد؟ (در ستون (ب) یک مورد اضافی است.)	۱

ستون (الف)	ستون (ب)
الف) مرا نیز از عهدهٔ لوازمِ ریاست بیرون باید آمد.	۱) وفاداری عاشق به معشوق
ب) کرد فرامش ره و رفتار خویش / ماند غرامت‌زده از کار خویش	۲) مهمان‌نوازی
ج) گویند ز عشق کن جدایی / این نیست طریق آشنایی	۳) نتیجهٔ بد تقلید کورکورانه
د) گفتم که چو ناگه آمدی، عیب مگیر / چشمِ تر و نانِ خشک و رویِ تازه	۴) گرم و سرد روزگار دیده
	۵) حق‌شناسی

ردیف	سؤالات	نمره
۴۲	**ابیات و عبارات را به فارسی روان برگردانید.** **الف)** هنوز در خانهٔ اوّل حافظه‌ام باقی است. (۰/۲۵) **ب)** فرض است فرمان بردن از حکمِ جلودار (۰/۵) **ج)** این صلت فخر است. (۰/۵) **د)** از جای چو مارِ حلقه برجست (۰/۵) **هـ)** به من آورید آخر، صنم گریزپا را (۰/۵) **و)** بر او انجمن گشت بازارگاه (۰/۵) **ز)** چو لشکر گِرد بر گِردش گرفتند / چو کشتی، بادپا در رود افکند! (۰/۵) **ح)** و الّا طاعنان مجال وقیعت یابند. (۰/۷۵)	۴
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۴۷

موضوع آزمون: جامع (۱۳) - فنی حرفه‌ای ۱۴۰۴

صفحات پاسخ: ۱۹۳

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: فنی و حرفه‌ای و کار و دانش	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۳	مدت امتحان: ۵۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۳/۵ نمره)	
	معنی واژه (۱ نمره)	
۱	**معنای درست واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** برو شیر درّنده باش، ای دغل **ب)** عشق امّا کی خبر از شنبه و آدینه دارد	۰/۵
۲	**معنی درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **الف)** بحران‌های عصبی، تحفهٔ برخورد فرهنگ شرق با غرب است. (قسمت - هدیه) **ب)** تا نظر او از ما منقطع گردد، نومید و خایب بازگردد. (ناامید - ترسان)	۰/۵
	املای واژه‌ها (۱ نمره)	
۳	**املای صحیح واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **الف)** سپیدهٔ آن روز شهر با نهیب و ..... توپ و تفنگ روس‌ها باز شد. (صفیر - سفیر) **ب)** روزی یاران ..... کردند و مرا به تفرّج بردند. (الهاح - الحاح)	۰/۵
۴	**در کدام‌یک از عبارات زیر غلط املایی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید.** **الف)** چون موسم حج رسید، برخواست اشتر طلبید و محمل آراست **ب)** او اختران را در آسمان نهاده / تا به برّ و بحر نشانمان باشند.	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
	دستور زبان فارسی (۱/۵ نمره)	
۵	**در کدام عبارت واژهٔ «استاد» در نقش «شاخص» به کار رفته است؟** **الف)** استاد معین، فرهنگ فارسی را در شش جلد تدوین کرد. **ب)** کتابِ استاد، دربردارندهٔ مطالب مفیدی است.	۰/۲۵
۶	**در مصراع مقابل، «ضمیر پیوسته» را بیابید و نقش دستوری آن را بنویسید. «آزاد کن از بلای عشقم»**	۰/۵
۷	**با توجّه به بیت زیر، میان واژه‌های مشخّص‌شده کدام رابطهٔ معنایی (ترادف، تضاد، تضمّن و تناسب) وجود دارد؟** **«شغال نگون‌بخت را شیر خورد بماند آنچه روباه از آن سیر خورد»**	۰/۲۵
۸	**در عبارت زیر یک ترکیب اضافی بیابید.** **«به رقصی که بی پا و سر می‌کنند چنین نغمهٔ عشق سر می‌کنند»**	۰/۲۵
۹	**در بیت زیر کدام واژه با توجّه به گذر زمان دچار تحوّل معنایی شده است؟** **«بفرمود پس کاوه را پادشا که باشد بدان محضر اندر گوا»**	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۲/۵ نمره)	
	آرایه‌های ادبی (۱/۵ نمره)	
۱۰	**در کدام‌یک از عبارت‌های زیر، آرایهٔ «تشخیص» وجود دارد؟** **الف)** بیا عاشقی را رعایت کنیم ز یاران عاشق حکایت کنیم **ب)** گنجه با واپسین رمق‌هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می‌کشید.	۰/۲۵
۱۱	**در عبارت مقابل، کلمات خواسته‌شده کدام‌یک از ارکان تشبیه هستند؟ «از عکس ریاحین او، پر زاغ چون دم طاووس نمودی.»** **الف)** پر زاغ **ب)** دم طاووس	۰/۵
۱۲	**آرایهٔ مناسب هر بیت ستون (الف) را از ستون (ب) انتخاب کنید. (در ستون (ب) یک مورد اضافی است.)** **الف** **الف)** هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ **ب)** بیا با گل لاله بیعت کنیم که آلاله‌ها را حمایت کنیم **ج)** در چاره‌گری زبان کشیدند **ب** ۱) کنایه ۲) تلمیح ۳) متناقض‌نما ۴) استعاره	۰/۷۵
	تاریخ ادبیات (۰/۵ نمره)	
۱۳	**در کدام‌یک از آثار زیر، نام نویسنده نادرست است؟** **الف)** روزها: محمّدعلی اسلامی ندوشن **ب)** چشمهٔ روشن: غلامحسین یوسفی **ج)** بهارستان: سعدی **د)** تذکرةالاولیا: عطّار نیشابوری	۰/۲۵
۱۴	**صاحب اثر «دیوان غربی - شرقی» که شیفتهٔ شعر و اندیشهٔ حافظ بود، کیست؟**	۰/۲۵
	حفظ شعر (۰/۵ نمره)	
۱۵	**کدام مصراع کامل‌کنندهٔ بیت زیر است؟** **«جغد بر ویرانه می‌خواند به انکار تو امّا .....»** **الف)** خاک این ویرانه‌ها بویی از آن گنجینه دارد **ب)** بی‌تو حتّی مهربانی حالتی از کینه دارد	۰/۲۵
۱۶	**کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی را کامل می‌کند؟** **«منم پورِ ..... و نام‌آورم ز نیروی ..... بود گوهرم»** **الف)** پیمان - اهریمن **ب)** ایران - شیران **ج)** میهن - دشمن **د)** شیران - ایران	۰/۲۵
	قلمرو زبانی (۴ نمره)	
	درک مطلب (۲ نمره)	
۱۷	**کدام‌یک از موارد زیر با عبارت «هر که نان از عمل خویش خورد، منّت حاتم طایی نبرد.» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟** **الف)** بخور تا توانی به بازوی خویش که سَعیَت بود در ترازوی خویش **ب)** کسی نیک بیند به هر دو سرای که نیکی رساند به خلقِ خدای	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۸	مفهوم درست هر عبارت ستون (الف) را از ستون (ب) انتخاب کنید. (در ستون (ب) یک مورد اضافی است.) **الف** **الف)** همگنان استخلاص یاران را مهم‌تر از تخلّص خود شناسند. **ب)** شیخ گفت: «یا عبدالکریم، حکایت‌نویس مباش، چنان باش که از تو حکایت کنند!» **ج)** مردان، بار را به نیروی همّت و بازوی حمیّت کشند، نه به قوّت تن. **د)** مگو سوخت جان من از فرط عشق خموشی است هان، اوّلین شرط عشق **ب** ۱) اثرگذار بودن ۲) غیرت ۳) صبوری در راه عشق ۴) فراق ۵) ایثار	۱
۱۹	در کدام گزینه مفهوم بیت «خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو» به درستی ذکر نشده است؟ **الف)** طرفداری از ظلم **ب)** از یاد بردن خداوند **ج)** تسلیم شدن در برابر ظالمان **د)** حمایت از مردان حق	۰/۲۵
۲۰	درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخّص کنید. **الف)** «این تنها، خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ‌کس شبیه نباشد.» به ویژگی سهلِ ممتنع بودن سبک سعدی اشاره دارد. ☐ درست ☐ نادرست **ب)** مفهوم جملهٔ «و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج/ و شکر او کن، به وقت رستن از رنج.» به ناسپاسی نعمت تأکید دارد. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
	معنی نظم و نثر (۲ نمره)	
	معنای عبارات و مصراع‌های زیر را به نثر ساده و روان برگردانید.	
۲۱	آفتاب، داشت تیغ می‌کشید.	۰/۲۵
۲۲	سراچهٔ ذهنم، آماس می‌کرد.	۰/۲۵
۲۳	که دون‌همّتانند، بی‌مغز و پوست	۰/۵
۲۴	طاعنان، مجال وقیعت یابند.	۰/۵
۲۵	بدو گفت مهتر، به روی دُژم	۰/۵
	موفّق باشید.	۱۰

آزمون ۴۸

موضوع آزمون: جامع (۱۴) - خرداد ۱۴۰۴ (داخل)

صفحات پاسخ: ۱۹۳ تا ۱۹۴

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: کلیهٔ رشته‌ها	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۳	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید. «به رود سند می‌غلتید بر هم ز امواج گران، کوه از پی کوه»	۰/۲۵
۲	با توجّه به بیت «زاغی از آنجا که فراغی گزید / رخت خود از باغ به راغی کشید» کدام واژه در عبارت زیر معادل معنایی واژهٔ مشخّص‌شده است؟ «شب پیشین برای شست‌وشوی صحرا و بوستان چابک‌دستی کرده، راه باغ را رُفته و گونهٔ گل‌های بنفشه را دُرافشان ساخته بود.»	۰/۲۵
۳	در ابیات زیر دو واژه بیابید که معنای مشترک دارند. ۱) دریادلان، راه سفر در پیش دارند پا در رکاب راهوارِ خویش دارند ۲) وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم دل بر عبور از سدِّ خار و خاره بندیم	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۴	**کدام گزینه معادل معنایی واژهٔ مشخّص‌شده نیست؟** **«جمله به طریق تعاون قوّتی کنید تا دام از جای برگیریم.»** **الف)** مظاهرت **ب)** التفات **ج)** معونت **د)** پشتیبانی	۰/۲۵
۵	**در عبارت زیر کدام کلمه ارزش املایی بیشتری دارد؟** **«شما چه دانید که ما را با این مشتی خاک، چه کارها از ازل تا ابد در پیش است؟»**	۰/۲۵
۶	**املای درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **الف)** دوست نداشتم از بچّه‌ها فاصله بگیرند یا احساس (ترد - طرد) شدن کنند. **ب)** بـه حشـرم بـده نامـه در دسـت راسـت ز (حولـم - هولـم) در آن روز بی‌بـاک کـن	۰/۵
۷	**تعداد غلط‌های املایی هر گزینه را بنویسید.** **الف)** مصحور کار خود بودم؛ ابداً توجّهی به ماجرای شروع شده نداشتم. بی‌توجّهی من و اینکه با نگاه‌ها هیچ اظطرابی نشان ندادم، معلّم را در ظنّ خود تقویت کرد. **ب)** آن‌گاه آگاه شدند که غرقه خاست شد. بانگ و هزاحز و غریو خواست. امیر برخاست.	۰/۵
۸	**در هر گزینه املای یک واژه نادرست است؛ آن مورد را اصلاح کنید.** **الف)** اوست که عادل مطلق است / و خان عدل خود را بر همگان گسترده / باشد که از میان اسمای صدگانه‌اش / او را به همین نام بستاییم، آمین! **ب)** بدر در میدان او حلالی بودی و رستم به دستان او زالی.	۰/۵
۹	**در قسمت اوّل شعر زیر، نوع رابطهٔ معنایی بین کلمات را بنویسید.** **«او اختران را در آسمان نهاده / تا به برّ و بحر نشانمان باشند.»**	۰/۲۵
۱۰	**در عبارت زیر ابتدا نقش تبعی را پیدا کرده و سپس نوع آن را بنویسید.** **«مادر فریدون، فرانک، پسر را به البرزکوه می‌برد و به دست مردی پاک‌دین می‌سپرد.»**	۰/۵
۱۱	**نوع صفت بیانی موجود در هر گزینه را بنویسید.** **الف)** بنابراین خاله‌ام با همه تمکّنی که داشت، به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود. **ب)** از ایـن سـدّ روان، در دیـدهٔ شـاه ز هـر موجـی هـزاران نیـش می‌رفـت	۰/۵
۱۲	**معنای فعل «شد» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟** **الف)** هنـر خـوار شـد، جادویـی ارجمنـد نهـان راسـتی، آشـکارا گزنـد **ب)** از شـبنم عشـق، خـاک آدم گل شـد صـد فتنـه و شـور در جهـان حاصـل شـد **ج)** یقیـن، مـرد را دیـده، بیننـده کـرد شـد و تکیـه بـر آفرینـنـده کـرد **د)** چـو آتـش در سـپاه دشـمن افتـاد ز آتـش هـم کمـی سـوزنده‌تر شـد	۰/۲۵
۱۳	**با توجّه به عبارات زیر، موارد ذکرشده در داخل کمانک را پاسخ دهید.** **الف)** پس از نماز، کس فرستاد و قاضی بوالحسن و پسرش را بخواند و بیامدند، بونصر، پیغام امیر به قاضی رسانید. (نوع وابستهٔ پیشین مشخّص شود.) **ب)** برافراخت پس دستِ خیبرگشا (نوع وابستهٔ پسین مشخّص شود.)	۰/۵
۱۴	**با توجّه به شعر زیر، در کدام گزینه، زمان افعال، به ترتیب درست آمده است؟** **«گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده‌ای / ستاره‌ها را هم / نمی‌بینی.»** **الف)** مضارع التزامی - ماضی بعید - مضارع اخباری **ب)** مضارع التزامی - ماضی نقلی - مضارع اخباری **ج)** مضارع اخباری - ماضی نقلی - مضارع اخباری **د)** ماضی ساده - ماضی نقلی - ماضی استمراری	۰/۲۵
۱۵	**در عبارت زیر جملهٔ مجهول را بیابید و آن را به جملهٔ معلوم تبدیل کنید.** **«پس از غیبت شمس، شاگردان به مولانا این‌گونه خبر دادند که شمس کشته شد ولی دلش بر درستی این خبر گواهی نمی‌داد.»**	۰/۵
۱۶	**نقش دستوری موارد مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** دریـاب کـه مبتـلای عشـقم آزاد کـن از بـلای عشـقم **ب)** آن را امیرالمؤمنین می روا دارد ستدن.	۰/۵
۱۷	**برای هر کدام از واژگان مشخّص‌شده، در گذر زمان کدام‌یک از وضعیت‌های چهارگانه پیش آمده است؟** **الف)** از آن چـرم، کاهنگـران پشـت پـای بپوشـند هنـگام زخـم درای **ب)** این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم درنهاد.	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۸	**با توجّه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.** **«هـلا منکـرِ جـان و جانـان مـا بـزن زخـمِ انـکار بـر جـان مـا»** **الف)** واژهٔ مشخّص‌شده چه نقش دستوری‌ای دارد؟ **ب)** نوع «و» را مشخّص کنید.	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۹	**در بیت زیر «مشبّه» کدام واژه است؟** **«چـو لشـکر گِـرد بـر گِـردش گرفتنـد چـو کشـتی، بادپـا در رود افکنـد!»**	۰/۲۵
۲۰	**با توجّه به شعر زیر به سؤالات پاسخ دهید.** **«از شعله / به خاطر روشنایی‌اش / سپاسگزاری کن، / امّا چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می‌ایستد، / از یاد مبر.»** **الف)** «شعله» نماد چیست؟ **ب)** یک «کنایه» پیدا کنید.	۰/۵
۲۱	**«مجاز» به کار رفته در بیت زیر، چه مفهومی دارد؟** **«همـی برخروشـید و فریـاد خوانـد جهـان را سراسـر، سـوی داد خوانـد»**	۰/۲۵
۲۲	**اگر بخواهیم قالب «چهارپاره» را ترسیم کنیم، انتخاب کدام واژه از داخل کمانک، برای قافیهٔ هر بیت، به ترتیب صحیح است؟** **الف)** بـه یـاری خواهـم از آن سـوی دریـا سـوارانی زره‌پـوش و (مهیّـا - کمان‌گیـر) **ب)** دمـار از جـان ایـن غـولان کشـم سـخت بسـوزم خانمان‌هاشـان بـه (شمشـیر - بخـت)	۰/۲۵
۲۳	**با توجّه به عبارت زیر آرایهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **خاک سوگند برداد به عزّت و ذوالجلالی حق که مرا مبر. (تشخیص - سجع)**	۰/۲۵
۲۴	**در مصراع دوم بیت زیر، تکرار واجِ (مصوّت) «ـِـ» باعث خلق کدام آرایهٔ ادبی شده است؟** **«رو، سـر بنـه بـه بالیـن، تنهـا مـرا رهـا کن تـرکِ مـنِ خـرابِ شـبگردِ مبتـلا کـن»**	۰/۲۵
۲۵	**در عبارت زیر آرایهٔ «حس‌آمیزی» را مشخّص کنید.** **«خاله‌ام با ذوق لطیفی که داشت، مرا نخستین بار از طریق سعدی با شعر شاهکار آشنا نمود.»**	۰/۲۵
۲۶	**در بیت «شغال نگون‌بخت را شیر خورد / بماند آنچه روباه از آن سیر خورد»، واژه‌های قافیه سبب خلق کدام آرایهٔ ادبی شده‌اند؟**	۰/۲۵
۲۷	**کدام‌یک از زمینه‌های حماسه در بیت زیر وجود دارد؟** **«چـو ضحّـاک بـر تخـت شـد شـهریار بـر او سـالیان انجمـن شـد هـزار»**	۰/۲۵
۲۸	**در جدول زیر برای هر یک از موارد ستون (الف) یک آرایهٔ مناسب از ستون (ب) انتخاب کنید. (یک مورد در ستون (ب) اضافی است.)** **ستون (الف)** **الف)** چون او را در بند بلا بسته دید، زهابِ دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی‌ها براند. **ب)** بـه رقصـی کـه بـی پـا و سـر می‌کننـد چنیـن نغمـهٔ عشـق سـر می‌کننـد **ستون (ب)** ۱) متناقض‌نما ۲) تضمین ۳) استعاره	۰/۵
۲۹	**درستی یا نادرستی موارد زیر را با توجّه به آثار و مؤلف آن‌ها مشخّص کنید.** **الف)** غزلیات شمس: جلال‌الدّین محمّد مولوی ☐ درست ☐ نادرست **ب)** هم‌صدا با حلق اسماعیل: حمید سبزواری ☐ درست ☐ نادرست **ج)** زندان موصل (خاطرات اسیر آزاد شده، کامور بخشایش): اصغر رباط جزی ☐ درست ☐ نادرست	۰/۷۵
۳۰	**«غلامحسین یوسفی» در کتاب ..... به تحلیل داستان «کاوهٔ دادخواه» پرداخته است.**	۰/۲۵
۳۱	**کدام گزینه، مصراع دوم بیت مقابل است؟ «خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد / .....»** **الف)** بی‌تو حتّی مهربانی حالتی از کینه دارد **ب)** عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد	۰/۲۵
۳۲	**مصراع اوّل بیت زیر به صورت نامرتّب آمده است؛ آن را مرتّب کنید.** **«انکار - جغد - امّا - می‌خواند - به - ویرانه - بر - تو خاک ایـن ویرانه‌ها بویـی از آن گنجینه دارد»**	۰/۲۵
۳۳	**مصراع دوم بیت زیر را بنویسید.** **«مـرا اوج عـزّت در افـلاک توسـت .....»**	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
	الف) درک مطلب (۴ نمره)	
۳۴	**مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید.** **الف)** بـه فرزنـدان و یـاران گفـت چنگیـز کـه گـر فرزنـد بایـد، بایـد این‌سـان! **ب)** دلاوری‌ها و جان‌فشـانی‌های شـما افسران و سـربازان عزیز، علی‌رغم محرومیّت‌های فراوان تا بدانجا بود که دشمن را هم به تحسین و اعجاب واداشت.	۰/۵
۳۵	**نویسنده در عبارت مقابل به چه چیزی اعتقاد دارد؟ «در پرواز هدفی بالاتر از پریدن به این سو و آن سو وجود دارد.»**	۰/۵
۳۶	**بیت «کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه» با کدام‌یک از گزینه‌های زیر تناسب معنایی دارد؟** **الف)** کمال‌گرایی عقل **ب)** تقابل همیشگی عقل و عشق **ج)** اظهار عجز از شناخت خدا **د)** دشوار بودن راه عشق	۰/۲۵
۳۷	**در جدول زیر مفاهیم مرتبط با موارد ستون (الف) را از ستون (ب) انتخاب کنید. (یک مورد در قسمت (ب) اضافی است.)** **ستون (الف)** **الف)** چـه در کار و چـه در کار آزمـودن نبایـد جـز بـه خـود، محتـاج بـودن **ب)** تـو ز قـرآن، ای پسـر، ظاهـر مبیـن دیـو، آدم را نبینـد غیـر طیـن **ج)** زاغ با خود اندیشید که بر اثرِ ایشان بروم و معلوم گردانم فرجام کار ایشان چه باشد که من از مثلِ این واقعه ایمن نتوانم بود. **د)** هزاران سال ما برای پیدا کردن کلّهٔ ماهی‌ها و نان مانده در میان قایق‌ها و صخره‌ها تلاش کرده‌ایم و حالا دلیل دیگری برای زندگی داریم: آموختن، یافتن و آزاد بودن. **ستون (ب)** **۱)** چه باشی چو روبه به وامانده سیر **۲)** آینده‌نگری **۳)** شما در گِل منگرید، در دل نگرید **۴)** اتّکا به نفس **۵)** فروتنی	۱
۳۸	**عبارت زیر به کدام «فضیلت اخلاقی» قاضی بُست اشاره دارد؟** **«و آنچه دارم از اندک‌مایه حُطامِ دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم.»**	۰/۵
۳۹	**بیت زیر، بیانگر چه دیدگاهی است؟** **«مـا بـه فلـک بوده‌ایـم، یـار ملـک بوده‌ایم باز همان‌جا رویم، جمله که آن شـهر ماسـت»**	۰/۵
۴۰	**با توجّه به دو بیت زیر جاهای خالی را کامل کنید.** **«خروشـید کای پایمـردان دیـو بریـده دل از تـرسِ گیهـان خدیـو»** **همـه سـوی دوزخ نهادیـد روی سـپردید دل‌هـا بـه گفتـار اوی»** **کاوه معتقد است که «پایمردان دیو» از ..... دل بریدند و به ..... دل سپردند.**	۰/۵
۴۱	**مفهوم عبارت مقابل چیست؟ «در مقابل این قدّ دراز، چشمم سو نداشت.»**	۰/۲۵
	ب) معنی شعر و نثر (۴ نمره)	
۴۲	**در چاره‌گری زبان کشیدند**	۰/۵
۴۳	**دف عشق با دست خون می‌زنند**	۰/۵
۴۴	**فرض است فرمان بردن از حکم جلودار**	۰/۵
۴۵	**کسـی نیـک بینـد بـه هـر دو سـرای کـه نیکـی رسـاند بـه خلـق خـدای**	۰/۵
۴۶	**من هیچ مستحق نشناسم در بُست که زر به ایشان توان داد.**	۰/۵
۴۷	**اگر ما را آفتی رسد از این شخص، از این موضع تواند بود.**	۰/۵
۴۸	**در وقت فراغ موافقت اولی‌تر، و اِلّا طاعنان مَجالِ وقیعت یابند.**	۱
	موفّق باشید.	۲۰

آزمون ۴۹

موضوع آزمون: جامع (۱۵) - خرداد ۱۴۰۴ (خارج)

صفحات پاسخ: ۱۹۴

امتحان نهایی: فارسی ۲	رشته: کلیهٔ رشته‌ها	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۳	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	**معنی واژهٔ مشخّص‌شده را بنویسید.** «ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک خدا داند چه افسرها که رفته»	۰/۲۵
۲	**معادل معنایی واژهٔ مشخّص‌شده در بیت «هم حرکاتش متناسب به هم / هم خطواتش متقارب به هم» را از عبارت زیر پیدا کنید.** «آموختن دقیق و کامل پرواز، یک قدم ما را به جوهر و باطن خود نزدیک می‌کند.»	۰/۲۵
۳	**دو واژه در ابیات زیر بیابید که معنای مشترک دارند.** **الف)** جانان من برخیز و بشنو بانگ چاووش آنک امام ما علم بگرفته بر دوش **ب)** چون رایت عشق آن جهانگیر شد چون مه لیلی آسمان‌گیر	۰/۲۵
۴	**کدام گزینه معادل معنایی واژهٔ مشخّص‌شده است؟ «و اختلاف صیّادان آنجا متواتر.»** **الف)** امتناع **ب)** مجادله **ج)** افراط **د)** رفت‌وآمد	۰/۲۵
۵	**در عبارت مقابل کدام کلمه ارزش املایی بیشتری دارد؟** «برو؛ اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و به اجبار، برگیر و بیاور.»	۰/۲۵
۶	**از داخل کمانک املای درست واژه را انتخاب کنید.** **الف)** آنچه داشت از نان خشک و نمک در پیش او نهاد و بر سبیل (اعتزار - اعتذار) این بر زبان براند. **ب)** مردان، بار را به نیروی همّت و به بازوی (حمیّت - همیّت) کشند نه به قوّت تن.	۰/۵
۷	**تعداد غلط‌های املایی هر گزینه را بنویسید.** **الف)** کارش نوهه‌سرایی برای زنان بود. روزه می‌خواند اتّفاقاً شیرین‌زبان و نقّال هم بود. **ب)** و اظطرابی و تشویشی بزرگ به پای شده و اعیان و وزیر به خدمت استقبال رفتند.	۰/۵
۸	**در عبارات زیر دو واژهٔ نادرست وجود دارد؛ شکل درست آن‌ها را بنویسید.** **الف)** آن یکی مُمدّ حیاط است، این یکی مُفرّح ذات. **ب)** روزی یاران الهاح کردند و مرا به تفرّج بردند.	۰/۵
۹	**در عبارت زیر، نوع رابطهٔ معنایی بین کلمات را بنویسید.** «بگذار تا بر پشت زین خود معتبر بمانم / تو در کلبه و خیمهٔ خود باز بمان.»	۰/۲۵
۱۰	**در عبارت زیر ابتدا نقش تبعی را پیدا کرده و سپس نوع آن را بنویسید.** «ابلیس با موافقت او، پدرش مرداس، را که مردی پاک‌دین بود، از پا درمی‌آورد.»	۰/۵
۱۱	**در عبارات زیر نوع صفت بیانی را بنویسید.** **الف)** از بحران‌های عصبی، که امروز رایج است و تحفهٔ برخورد فرهنگ شرق با غرب است، در آن زمان خبری نبود. **ب)** چو آتش در سپاه دشمن افتاد ز آتش هم کمی سوزنده‌تر شد	۰/۵
۱۲	**معنای فعل «گشت» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟** **الف)** گریهٔ شام و سَحَر، شُکر که ضایع نگشت قطرهٔ باران ما گوهر یکدانه شد **ب)** به مغرب، سینه‌مالان قرص خورشید نهان می‌گشت پشت کوهساران **ج)** در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می‌گشت **د)** هر روز خنیده‌نام‌تر گشت در شیفتگی تمام‌تر گشت	۰/۲۵
۱۳	**در هر یک از عبارات زیر موارد مشخّص‌شده در کمانک را بنویسید.** **الف)** پرید از رخ کفر در هند رنگ (نوع وابستهٔ پسین) **ب)** تا این عارضه افتاده بود، بونصر نامه‌های رسیده را، به خطِّ خویش، نُکَت بیرون می‌آورد. (نوع وابستهٔ پیشین)	۰/۵
۱۴	**در جملهٔ پایانی شعر زیر، زمان دقیق فعل را مشخّص کنید.** «هنگامی که / در فروتنی، بزرگ باشیم، / بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده‌ایم.»	۰/۲۵
۱۵	**جملهٔ مقابل را به‌صورت مجهول بنویسید.** «شمس خواهش مولانا را پذیرفت.»	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۱۶	**نقش دستوری موارد مشخّص‌شده را بنویسید.** **الف)** کز عشق به غایتی رسانم کاو ماند اگر چه من نمانم **ب)** بونصر را بگوی که امروز درستم.	۰/۵
۱۷	**برای هر کدام از واژگان مشخّص‌شده، در گذر زمان کدام‌یک از وضعیت‌های چهارگانه پیش آمده است؟** **الف)** بیامد به درگاهِ سالار نو بدیدنش آن‌جا و برخاست غو **ب)** و مثال داد تا هزار هزار دِرم به غزنین به مستحقّان دهند.	۰/۵
۱۸	**با توجّه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.** **«بزن زخم، این مرهم عاشق است که بی‌زخم مردن، غم عاشق است»** **الف)** در مصراع اوّل، مسند را پیدا کنید. **ب)** در مصراع دوم، نوع حرف ربط (هم‌پایه‌ساز - وابسته‌ساز) را مشخّص کنید.	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۹	**در بیت زیر «مشبّه‌به» کدام واژه است؟** **«چو آتش در سپاه دشمن افتاد ز آتش هم کمی سوزنده‌تر شد»**	۰/۲۵
۲۰	**با توجّه به شعر زیر به سؤالات پاسخ دهید.** **«گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده‌ای / ستاره‌ها را هم / نمی‌بینی.»** **الف)** «آفتاب» نماد چیست؟ **ب)** آرایهٔ موجود در شعر بالا را از داخل کمانک انتخاب کنید. (مراعات نظیر - تضمین)	۰/۵
۲۱	**مفهوم «مجاز» به کار رفته در مصراع دوم بیت زیر را بنویسید.** **«همان کاوه آن بر سر نیزه کرد همان‌گه ز بازار برخاست گرد»**	۰/۲۵
۲۲	**شعر «چهارپاره» شامل چهار مصراع است که از چند بند هم ..... و هم ..... تشکیل شده است.**	۰/۲۵
۲۳	**با توجّه به عبارت زیر آرایهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد (استعاره - جناس)**	۰/۲۵
۲۴	**در مصراع مقابل، تکرار واج «د» باعث خلق کدام آرایهٔ ادبی شده است؟ «دردی است غیر مردن، کان را دوا نباشد»**	۰/۲۵
۲۵	**در عبارت زیر آرایه را مشخّص کنید.** **«برای من قصّه‌های شیرینی می‌گفت که او و مادرم، هر دو، آن‌ها را از مادربزرگشان به یاد داشتند.»**	۰/۲۵
۲۶	**در بیت زیر آرایهٔ جناس را مشخّص کنید.** **«چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش ز دیوار محرابش آمد به گوش»**	۰/۲۵
۲۷	**پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** **در بیت «همی رفت پیش اندرون مرد گُرد / سپاهی بر او انجمن شد، نه خُرد» زمینهٔ (خرق عادت - قهرمانی) حماسه وجود دارد.**	۰/۲۵
۲۸	**در جدول زیر برای هر یک از موارد ستون (الف) یک آرایهٔ مناسب از ستون (ب) انتخاب کنید. (یک مورد در ستون (ب) اضافه است.)** **الف** **الف)** شقایق بر یکی پای ایستاده **ب)** این شیخِ همیشه شاب، پیرترین و جوان‌ترین شاعر زبان فارسی ... **ب** ۱) متناقض‌نما ۲) تضمین ۳) تشخیص	۰/۵
۲۹	**نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید.** **الف)** جوامع‌الحکایات و لوامع‌الرّوایات: **ب)** روزها: **ج)** پرنده‌ای به نام آذرباد:	۰/۷۵
۳۰	**«باذل مشهدی» در کتاب ..... به توصیف رشادت‌های حضرت علی (ع) پرداخته است.**	۰/۲۵
۳۱	**مصراع دوم بیت زیر را از بین گزینه‌ها انتخاب کنید.** **«دفاع از وطن، کیش فرزانگی‌ست .....»** **الف)** به یزدان، که بدتر ز اهریمن است **ب)** گذشتن ز جان، رسم مردانگی‌ست	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	نمره
۳۲	مصراع اوّل بیت زیر به صورت نامرتّب آمده است؛ آن را مرتّب کنید. «افلاک - عزّت - توست - اوج - مرا - در به چشمانِ من کیمیا خاک توست»	۰/۲۵
۳۳	مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. «ناگهان قفل بزرگ تیرگی را می‌گشاید .....»	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
	الف) درک مطلب (۴ نمره)	
۳۴	مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید. **الف)** ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد **ب)** و به دنبال آن، روس‌ها مثل مور و ملخ در پهنهٔ شهر پراکنده شدند.	۰/۵
۳۵	مفهوم عبارت مقابل چیست؟ «رزمیار، تو باید تمرین کنی و مرغ حقیقت را مشاهده کنی، حقیقتی که در باطن همهٔ مرغان نهفته است و باید آن‌ها را یاری کنی که این حقیقت را در درون خویش ببینند.»	۰/۵
۳۶	مفهوم بیت «به‌ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم» با کدام‌یک از گزینه‌های زیر تناسب معنایی دارد؟ **الف)** قهر و غضب خداوند **ب)** شناخت خداوند **ج)** نظام احسن آفرینش **د)** اعتقاد به معاد	۰/۲۵
۳۷	در جدول زیر مفاهیم مرتبط با عبارت ستون (الف) را از ستون (ب) انتخاب کنید. (یک مفهوم در قسمت (ب) اضافی است.) **الف** **الف)** بخور تا توانی به بازوی خویش که سَعیَت بود در ترازوی خویش **ب)** شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون می‌بینید. **ج)** اگر زنجیرهایی که بر روی افکار شماست، بشکند، زنجیرهای جسم شما نیز از هم می‌گسلد. **د)** پایم به لیوان آب‌خوری یا کوزهٔ آب می‌خورد؛ یا آب می‌ریخت یا ظرف می‌شکست؛ مادرم شماتتم می‌کرد. **ب** ۱) جلوه‌های گوناگون آفرینش ۲) مجال وقیعت یافتن ۳) نتیجهٔ کار و تلاشت به خودت برمی‌گردد. ۴) فروتنی ۵) جنگ با اندیشه‌های پوسیده	۱
۳۸	عبارت داده‌شده به کدام ویژگی «بونصر مشکان»، اشاره دارد؟ «آن مردِ بزرگ و دبیرِ کافی، به نشاط، قلم درنهاد.»	۰/۵
۳۹	بیت زیر چه دیدگاهی است؟ «به روز مرگ، چو تابوت من روان باشد گمان مبر، که مرا درد این جهان باشد»	۰/۵
۴۰	با توجّه به دو بیت زیر جاهای خالی را کامل کنید. «چنان بُد که ضحّاک را روز و شب به نام فریدون گشادی دو لب ز هر کشوری مهتران را بخواست که در پادشاهی کُند پشت راست» ضحّاک مُدام از ..... یاد می‌کند و از ..... می‌خواهد که او را در ادامهٔ حکومت یاری کنند.	۰/۵
۴۱	مفهوم عبارت مقابل چیست؟ «آقای مدیر و آقای ناظم و آقای معلّم عربی، کمیسیون کردند.»	۰/۲۵
	ب) معنی شعر و نثر (۴ نمره)	
۴۲	گفتند به اتّفاق یک سَر	۰/۵
۴۳	چه جانانه چرخ جنون می‌زنند	۰/۵
۴۴	باید به سینه رفت زین‌جا تا فلسطین	۰/۵
۴۵	یقین، مرد را دیده، بیننده کرد	۰/۵
۴۶	خَیلتاشان و سوار را گسیل کرده.	۰/۵
۴۷	شما در گِل منگرید، در دل نگرید.	۰/۵
۴۸	اگر چه ملالت به کمال رسیده باشد، اهمالِ جانبِ من جایز نشمری.	۱
	موفّق باشید.	۲۰